

Leszek Grabowski

**Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe
i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki
Ziemi Krakowskiej. Część XI. Edycja III.
Niegowić i jej okolica: Liplas, Wiatowice, Krakuszowice,
Cichawa, Grodkowice, Pierzchów, Nieznanowice,
Marszowice, Książnice, Łęzkowice, Niewiarów.**

Kraków 2025

Leszek Grabowski

**Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe
i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki
Ziemi Krakowskiej. Część XI.**

**Niegowić i jej okolica: Liplas, Wiatowice, Krakuszowice,
Cichawa, Grodkowice, Pierzchów, Nieznanowice,
Marszowice, Książnice, Łęzkowice, Niewiarów.**

Edycja III

Kraków 19.01.2025

Na prawach rękopisu

© Copyright by Leszek Grabowski

Kraków 2025

Spis Treści

0.	Wstęp	4 - 15
I.	Niegowić	16 - 57
II.	Liplas	58 - 79
III.	Wiatowice	80 - 84
IV.	Krakuszowice	85 - 93
V.	Cichawa	94 - 98
VI.	Grodkowice	99-101
VII.	Pierzchów	102-105
VIII.	Nieznanowice	106-127
IX.	Marszowice	128-169
X.	Książnice	170-174
XI.	Łęzkowice	175-177

Fotografie Marii Kowalskiej-Karatayli

XII.	Cichawa	178-180
XIII.	Książnice	181-188
XIV.	Łęzkowice	189-191
XV.	Niewiarów	192-193
XIV.	Pierzchów	194-195

Załącznik. Moje opracowania dostępne w zasobach Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej (www.mbc.malopolska.pl) i Europeany (www.europeana.eu) oraz publikacje prasowe i audycje radiowe z moim udziałem 196-227

Fot. nr 1. Z Klubem Przyjaciół Wieliczki przez pomnikiem księdza Karola Wojtyły w Niegowici. Postument powstał w roku 1999. (27.02.2010)

0. Wstęp

Poniższe opracowanie stanowi część XI w cyklu „Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej” i prezentuje tradycyjną, w większości drewnianą zabudowę Niegowici (rozdział I) oraz przylegających do niej miejscowości: Liplasu (rozdział II), Wiatowic (rozdział III), Krakuszowic (rozdział IV), Cichawy (rozdział V), Grodkowic (rozdział VI), Pierzchowa (rozdział VII), Nieznanowic (rozdział VIII) oraz Marszowic (rozdział IX). Poza Grodkowicami pozostałe miejscowości leżą na terenie gminy w Gdowie.

Większość prezentowanych w zbiorze fotografii powstało w latach: 2008-2011, kiedy regularnie zapuszczałem się te strony w moich wyprawach nad Rabę oraz w trakcie wycieczek, które odbyłem z Klubem Przyjaciół Wieliczki.

Marszowice i Niegowic są wsiami, które dobrze znam od dziecka, wszak w latach 1960-61 spędzałem wakacje na Klęczanie, w domu Marii Stawarzowej, starszej siostry mojej mamy. To z Marszowic, spod neogotyckiej kapliczki w przysiółku Osteria, podążało się „na Klęczaną”, jak to się powszechnie w okolicy mówiło, od najbliższego przystanku autobusowego drogą ku Rabie, obok rozległego stawu. Aby się dostać do tej odciętej od świata do końca lat 70. wsi, najpiękniejszej moim zdaniem „dziury pod słońcem”, trzeba było sforsować kładkę na Rabie bądź gdy ta była zniesiona przez wezbrane wody rzeki, skorzystać z usług przewoźnika, starego „Cefola”, który reagował na zawołanie z marszowickiego brzegu. Jego dom był usytuowany blisko przeprawy, a łódka, którą przewoził dla bezpieczeństwa była przymocowana do przeciągniętej po obu stronach rzeki stalowej liny. Nie ukrywam, że dla dzieci była to prawdziwa frajda. W zimie, przy zamrożonej rzece, przechodziło się po lodzie, co i nam się zdarzyło w drodze na święta Bożego Narodzenia w roku 1960.

Do Niegowici z kolei chodziliśmy w latach 1960-1961 już do nowego kościoła, który był świątynią parafialną i najbliższą dla Klęczany, więc w niedzielę trzeba było pokonać sześciokilometrowy odcinek zakurzoną bądź zabłoconą drogą przez Marszowice. Po wydarzeniu z początku lata 1961 roku, kiedy wezbrane wody rzeki omal nie zmiotły kładki, przez którą przechodziły stłoczone tłumy wiernych, w tym i my, małe dzieci, mama tak się wystraszyła swej lekkomyślności, że od tej pory chodziliśmy już do łapanowskiego kościoła, dokąd podobnie nierówną drogą przez las i przez Kobylec było równie daleko. Na odpuszcie w Niegowici, który odbywał się w połowie sierpnia, w dzień Matki Boskiej Zielnej, byliśmy również w roku 1963, kiedy spędzaliśmy wakacje u babci w Bilczycach i najbliższa droga do kościoła prowadziła przez Liplas i była to również około sześciokilometrowa trasa.

Parafia w Niegowici istniała już najpewniej w XIII wieku, ale pierwszy wpis historyczny potwierdzający jej istnienie pochodzi z roku 1325, więc i sama wieś ma średniowieczne korzenie. Przez ponad sto lat, w latach: 1785-1896, miejscowość ta posiadała nawet prawa miejskie, co pozostawiło pewien ślad w jej zabudowie. Centralnym punktem miejscowości jest kościół p.w. Wniebowzięcia NMP. Obecna, murowana świątynia powstała w latach 1949-59. Poprzednia, drewniana, została rozebrana w połowie lat 60. XX wieku i przeniesiona do wsi Miętków koło Chrzanowa. Do kościoła nadal przylega natomiast drewniana dzwonnica z lat 1817-1819.

Ołtarz główny w kościele, przedstawiający Matkę Bożą Wniebowziętą, zwaną tu też Matką Boską Niegowicką, powstał w roku 1610 i był w późniejszych czasach wielokrotnie restaurowany. W 1860 na obraz nałożono drewnianą, posrebrzaną sukienkę, a w 1918 srebrną, co miało stanowić wotum wdzięczności za zakończenie działań wojennych i odzyskanie przez Polskę niepodległości.

Na skraju wsi, przy drodze do przysiółka Dąbrowy, pośród zespołu dworskiego znajduje się dwór wybudowany w XIX wieku przez rodzinę Habichtów, przebudowany w latach 1913-1915 przez nowych właścicieli, znaną w okolicy rodzinę Włodków. Ten ciekawy pod względem architektonicznym, eklektyczny obiekt po latach zaniedbań z czasów PRL i początkowego okresu III RP dziś znów błyszcze dawnym blaskiem, ale jest niedostępny.

W 1954-1972 Niegowic był siedzibą Gromady, a w latach 1973-76, nawet mieściła się tu Gmina, więc Niegowic była znaczącym miejscem w okolicy. Ponadto w latach powojennych była tu siedziba Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, gdzie jako księgowa pracowała moja kuzynka z Klęczany. Obie te instytucje później zostały przeniesione do Gdowa, więc miejscowość ta, zlokalizowana na uboczu dróg, praktycznie bez lokalnej komunikacji, mocno zamarła, ale pewnie dzięki tej stagnacji zachowała do dziś swój kształt i wygląd dawnej ulicówki. Do Niegowici, wsi bez urzędów, posiadającej tylko placówkę Poczty Polskiej i ośrodek zdrowia, przez wiele lat nikt z turystów praktycznie nie zaglądał. Dopiero od początku XXI wieku, w związku z uruchomieniem „Szlaku Papieskiego”, który biegnie z Niegowici przez: Marszowice, Klęczaną, Kobylec, do Łapanowa”, znów robi się tu ludniej, zwłaszcza letnią porą, gdy regularnie pielgrzymują tu wierni z całej Polski. Wzdłuż trasy stoi wiele przydrożnych obiektów kultu religijnego: kapliczek, figurek oraz krzyży, częściowo wybudowanych współcześnie oraz kilka ostałych jeszcze starych chałup.

Papież Jan Paweł II, Karol Wojtyła, był tu kiedyś przez rok (od lipca 1948 do sierpnia 1949) wikarym i jego kult nadal jest tu bardzo żarliwy, a pielgrzymów ciągle przybywa. Jego pobyt w tej wsi, choć bardzo krótki, wśród okolicznych mieszkańców obrósł legendami. Można więc tylko zachęcać turystów i miłośników dawnych, wiejskich klimatów do odwiedzania tego miejsca, gdzie czas jakby zatrzymał się przez pół wieku lub może bardziej precyzyjnie, jeszcze do niedawna sączył się z wolna niczym woda przez gęste sitko. W ostatnich latach jednak i tu coś drgnęło, co widać choćby po stanie lokalnych dróg, a ponadto powstał tu nowy, wybudowany z rozmachem, budynek szkoły.

tel. (12) 251-41-86, (12) 251-42-66
fax (12) 251-40-05

Załącznik do pisma znak: IPZ.IV.4120.2.2012.GEZ
z dnia 14.08.2012 r

**WYKAZ OBIEKTÓW Z TERENU GMINY GDÓW
UJĘTYCH W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW (GEZ)**

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
12 426-10-10, 12 426-41-00
NIP 678-17-30-011 KRS 000093915214

84	Liplas	1	Zespół dworski: Dwór		131/4	1850r.
85	Liplas	1	Zespół dworski: Spichlerz		131/3	koniec XIX w.
86	Liplas	1	Zespół dworski: Opora		131/3	1880r.
87	Liplas	1	Zespół dworski: Stajnia folwarczna		131/3	1880r.
88	Liplas	7	Dom		84/2	pocz. XX w.
89	Marszowice	56	Budynek gospodarczy dworski: Chlewnia		832/6	koniec XIX w.
90	Marszowice	56	Budynek gospodarczy dworski: Opora dworska		832/6	przełom XIX/XX w.
91	Marszowice		Szkoła		602	ok. 1910r.
92	Marszowice	31	Dom		582	przełom XIX/XX w.
93	Marszowice	84	Stodoła		755/3	ok. 1907r.
94	Marszowice	124	Dom ze stodołą		638/2	lata 20-te XX w.
95	Marszowice	220	Dom		746/4	koniec XIX w.
96	Niegowić		Dwór	od strony południowej centrum miejscowości	553/3	1913-1915r.
97	Niegowić		Budynek folwarczny nr I- chlewnia	od strony południowej centrum miejscowości	553/6	II poł. XIX w.
98	Niegowić		Budynek folwarczny nr II- stodoła	od strony południowej centrum miejscowości	554/7	II poł. XIX w.
99	Niegowić		Budynek gospodarczy dworski, bar "Pod Kasztanami"	od strony południowej centrum miejscowości	575	II poł. XIX w.
100	Niegowić		Kościół pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny	centrum miejscowości	321/2	1949-1959r.
101	Niegowić		Dzwonnica przy kościele p.w. Najświętszej Marii Panny	centrum miejscowości	321/2	1817 r.
102	Niegowić	41	Wikarówka		402/2	przełom XIX i XX w.
103	Niegowić		Budynek plebani	centrum miejscowości	320/7	przełom XIX i XX w.
104	Niegowić		Budynek gospodarczy plebański	centrum miejscowości	320/7	przełom XIX i XX w.
105	Niegowić		Stodoła plebańska	centrum miejscowości, na zachód od kościoła p.w. Najświętszej Marii Panny	320/7	przełom XIX i XX w.
106	Niegowić	145	Budynek Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży		319/2	1936 r.
107	Niegowić	27	Dom		316/2	ok. 1931 r.
108	Niegowić	28	Dom		292	koniec XIX w.
109	Niegowić	32	Dom		309/3	koniec XIX w. (najstarszy budynek)
110	Niegowić	50	Dom		259/2	1930 r.
111	Niegowić		Kapliczka przydrożna św. Nepomucena	nad stawem	545/2	ok. poł. XIX w.
112	Niegowić		ementarz parafialny	teren istniejącego, czynnego ementarza, na północ od centrum miejscowości	354/6	I poł. XIX w.
113	Niewiarów	1	Dwór		94/2	pocz. XIX w.
114	Niewiarów	54	Kuźnia		193	pocz. XX w.
115	Niżowa	6	Dom		67	koniec XIX w.
116	Pierzechów	59	Dom		279/3	ok. 1889r.
117	Pierzechów	59	Stodoła		279/3	koniec XIX w.
118	Pierzechów	73	Młyn		703	poł. XIX w.

Dok. nr 1. Wykaz obiektów z gminnej ewidencji zabytków w gminie Gdów dla wsi: Liplas, Marszowice i Niegowić.

Wzdłuż dawnej ulicówki (rozdział I.B) nadal znajduje się sporo starych, wiejskich chałup oraz murowanych, ale parterowych domów, z których szczególnie zwraca uwagę budynek dawnej, powojennej mleczarni pod nr 32, usytuowany w pobliżu stawu.

Oprócz zabudowy centrum wsi, kiedyś nawet peryferyjnego miasteczka, zlokalizowanej wzdłuż ulicówki, biegnącej w sąsiedztwie nowego kościoła, kilka tradycyjnych zabudowań i starych chałup, a także blisko 200-letnia figura, ciągle z oryginalnymi, prymitywnymi napisami, znajduje się jeszcze na tzw. Dąbrowach, przysiółku Niegowici graniczącym z Marszowicami (rozdział I.A), zlokalizowanym na styku dróg: Bilczyce-Niegowić oraz Marszowice-Niegowić.

Liplas (rozdział II) to rodzinna wieś moich odległych przodków, którzy przybyli tu, do wsi należącej do zakonu Bożego Ciała w Krakowie, w połowie XVII wieku. Po połowie XVIII wieku mój pięć razy pradziadek – Augustyn Grabowski, był młynarzem przy rzeczce Lipówce, a jego młyn znajdował się przy stawie na granicy z Gdowem i Bilczycami. Młynarstwo miało być wielopokoleniowym, rodowym zajęciem. Po zniesieniu poddaństwa, a więc pod koniec XVIII wieku, do Bilczyc przybył mój prapraprapradziadek – Wojciech Grabowski, który wżeniał się w tutejszą rodzinę Kaletów, a następnie Kasprzyków dał początek „mojej”, bilczyckiej, odnogi.

Mój zbiór uwiecznił pięć liplaskich chałup i dwie kapliczki, z których nieistniejąca już chałupa, spod nr 17, związana była właśnie z moją odległą rodziną. W 2004 roku zmarł jej ponad 90-letni, ostatni właściciel – Władysław Grabowski, kawaler, mój bardzo odległy krewny z odnogi liplaskiej rodu i jego dawny dom zaczął popadać w ruinę, a niedawno został całkowicie rozebrany. Chałupa została wybudowana na otwartej przestrzeni w 1907 roku, na co wskazywały cyfry utworzone na dachu z czerwonych dachówek, co było prawdziwym, budowlanym majstersztykiem.

Warto jeszcze dodać, że dziedzicami Liplasu byli Popławscy i do dziś stoi tu ich dwór, którego nie udało mi się uwiecznić. Po ich powojennym wysiedleniu i latach zaniedbań z czasów PRL, ostatnio znów odzyskuje on swój dawny blask.

Wiatowice (rozdział III) to zaciszna wieś, kiedyś zlokalizowana na końcu świata, wszak w czasach PRL długo nie dojeżdżał tu nawet autobus, również związana z bliską rodziną mojej mamy. Z dawnej zabudowy niewiele tu pozostało, a najciekawsza chałupa z centrum wsi już nie istnieje, choć mnie udało się jeszcze ją uchwycić na etapie czytelnej ruiny.

Przy dawnej, niezbyt gęsto zabudowanej wiejskiej ulicówce, która jest zlokalizowana wzdłuż drogi wiodącej z Trąbek do Niegowici, pod nr 1 znajduje się dawny dwór Kępińskich, powstały w połowie XVIII wieku, obecnie znacznie przebudowany, w którym w marcu 1794 roku, przed przybyciem na przysięgę do Krakowa, przebywał Tadeusz Kościuszko. To tutaj urodziła się matka generała Jana Henryka Dąbrowskiego, a i on sam spędzał w nim swoje dzieciństwo. Dworek ten jest niewidoczny z drogi, gdyż przysłania go stodoła i zabudowanie gospodarcze. W roku 2011, gdy tu byłem, jego fasada, z urokliwym kiedyś portykiem, była już tak szpetnie przebudowana, bo jest to własność prywatna, iż uznałem, że nie zasługuje na pokazanie. W roku 2011 oryginalna pozostawała tylko tylna jego część, którą prezentuję w zbiorze; jak dziś wygląda ten obiekt – trudno mi powiedzieć.

Fot. nr 2a. Wiatrak Jana Kowala z Wiatowic, kuzyna mojej mamy, na początku lat 50. XX wieku.

Przy okazji moich wyjazdów na prelekcje do Nieznanowic miałem możliwość pobieżnego obejrzenia sąsiednich wsi: Krakuszwic (rozdział IV)– wsi znanej z kopca Kraka II (bądź Kraka Młodszego), legendarnego syna Kraka, mitycznego założyciela Krakowa oraz Cichawy (rozdział V), gdzie udało mi się zlokalizować kilka naprawdę wartościowych, wiekowych kapliczek i krzyży przydrożnych, które niemal wszystkie znajdują się w bardzo dobrym stanie technicznym, choć nie zawsze są fachowo odnawiane. Są to wzruszające świadectwa ludowej pobożności, które dobrze odzwierciedlają klimat panujący na dawnej, podkrakowskiej wsi, gdzie wiara w stawiennictwo świętych oraz ich moc ochrony przed kataklizmami i nieszczęściami była (i jest nadal) głęboko zakorzeniona.

Grodkowice (rozdział VI) są wsią należącą już do gminy Kłaj. W XIX wieku, aż po czasy przedwojenne, tutejszy majątek dworski należał do rodziny Żeleńskich. W roku 1846, w czasie tzw. rzezi galicyjskiej, rozegrały się tu krwawe wydarzenia, kiedy z rąk rozwścieczonych chłopskich buntowników zginął Marcjan Żeleński, ojciec Władysława, znanego krakowskiego kompozytora, a dziadek Tadeusza - Boy'a. Punktem charakterystycznym Grodkowic jest pałac Żeleńskich, wybudowany w roku 1902, którego efektowną, eklektyczną bryłę zaprojektował Teodor Talowski. W bliskości pałacu znajduje się nagrobek, gdzie spoczywa w/w ofiara „rugów chłopskich”, które w okolicach Gdowa przybrały szczególnie krwawy charakter.

Pierzchów (rozdział VII), a konkretnie jego przysiółek zwany Pierzchowcem, jest kolejnym miejscem związanym z generałem Janem Henrykiem Dąbrowskim, twórcą Legionów Polskich, bo właśnie tutaj, w dniu drugiego sierpnia 1755 roku on się urodził. Na miejscu nieistniejącego już dworku, rozebranego przed rokiem 1846, w dniu 20 lipca 1872 roku, kiedy przypadała 75. rocznica powstania Legionów Polskich, został odsłonięty kamienny pomnik, którego twórcą był Edward Stehlik, znany krakowski rzeźbiarz. Obok pomnika został wzniesiony kopiec, zniwelowany w czasie wojny, lecz usypany powtórnie w latach 1996-1997. Jego szczyt zdobi dziś pamiątkowy obelisk.

W Pierzchowie, urokliwej wsi położonej w bliskości Raby, niewiele jest już śladów dawnej zabudowy.

Zdjęcia tradycyjnej zabudowy Nieznanowic (rozdział VIII) zostały wykonane głównie we wrześniu roku 2010 i są one pokłosiem moich wizyt w tej wsi odbytych na zaproszenie pani Edyty Dudek, wiceprezesa „Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Wsi Nieznanowice”. Wygłosiłem wtedy dwa odczyty w ramach programu: „Razem dla Tradycji”, by przybliżyć metodykę pozyskiwania i wykorzystywania danych niezbędnych do tworzenia drzew genealogicznych i pisanie sag rodzinnych. Przy okazji drugiego ze spotkań, które miały miejsce w Domu Strażaka, siedzibie Stowarzyszenia, odbył się poczęstunek tradycyjnymi, wiejskimi potrawami: pierogami (ruskimi - polanymi przyrumienionymi skwarkami, słodkimi i z kaszanką!!!), plackami, tzw. „proziakami”, kiedyś pieczonymi bezpośrednio na blasze rozgrzanego pieca oraz gołąbkami z dodatkiem sosu pomidorowego; wszystko było wytworzone na bieżąco w tutejszej kuchni przez miejscowe gospodynie i była to znakomita reklama tradycyjnej kuchni z okolic Gdowa.

Fot. nr 2. Przed moją prelekcją wygłoszoną w Domu Strażaka w Nieznanowicach na zaproszenie Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi Nieznanowice. (24.09.2010)

Stowarzyszenie jest bardzo prężnie działającą organizacją na rzecz lokalnej społeczności, która skutecznie integruje okoliczną społeczność: dba o zachowanie tradycji historycznej i kulinarnej oraz wpaja poczucie własnej wartości oraz odrębności i nie są to naprawdę frazesy. To z jego inicjatywy doszło do przystosowania zabytkowego budynku dawnej szkoły ludowej, powstałej w 1909 roku, w której nauczanie podstawowe zostało zakończone w 2000 roku, na lokalne przedszkole.

W samych Nieznanowicach jeszcze dzisiaj można odnaleźć sporo pozostałości dawnej wsi: tradycyjnych zagród, chałup czy stodół, jak i dostrzec krajobrazy charakterystyczne dla wsi położonych w pobliżu rzeki, z wierzbami w roli głównej. Również i tutaj nad losem mieszkańców czuwają drobne obiekty kultu religijnego, co również należy do religijnej tradycji.

Na końcu albumu prezentuję zabudowę Marszowic (rozdział IX.A), gdzie i dziś mam sporo znajomych. Nieżyjący już właściciel oryginalnego domu z lat 30. XX wieku (spod nr 46), który jest skutecznie skryty za współczesnym budynkiem i kompletnie niewidoczny z „gościńca” gdowskiego, pozwolił mi co nieco po nim pobuszować i dzięki temu mogłem sfotografować etnograficzne eksponaty z dawnego wyposażenia wnętrza: drzwi, okna, obrazy, lustra i skrzynie, także ręczne maszyny rolnicze: żarna czy siewczarnie. Budynek ten w roku 2010 służył za spichlerz, ale duch starych, nieżyjących już gospodarzy ciągle się w nim unosił, gdy spoglądało się choćby na mocno retuszowaną, zakurzoną i zasłaną pajęczyną ślubną fotografię.

Centralnym punktem Marszowic jest folwark, obecnie znany pod nazwą „Wiązy”, obiekt o charakterze rozrywkowo-gastronomicznym. Jego rozległe zabudowania powstawały na końcu XIX wieku oraz na przełomie wieków XIX/XX i były związane z rodziną Włodków.

Niestety numerów kilku z prezentowanych w poniższym zbiorze obiektów z tej wsi, które już ponad 10 lat temu nie posiadały na fasadach tabliczek, zlokalizowanych na zachód od folwarku „Wiązy” w kierunku przysiółka Wygon, nie udało mi się dokładnie rozszyfrować. Google maps do tego fragmentu wsi nie dotarły, więc na temat ich numeracji mogłem tylko spekulować z użyciem targeo, bo w pamięci nie zapisały mi się szczegóły trasy odbytej ponad 10 lat temu.

Kres mojej częstej obecności w Marszowicach i ich okolicy położyła postępująca dewastacja otoczenia Raby od końca I dekady XXI wieku, które z zacisznej przystani zaczęło się stawać dzikim torem wyścigowym dla rajdowych motocykli, quadów i samochodów terenowych, stąd na zakończeniu albumu prezentuje moje migawki z tych lat. Do końca czasów PRL znajdował się tam swoisty rezerwat przyrody znaczony: polami uprawnymi, miedzami i drogami polnymi, obfitujący w różnorodną oraz bogatą faunę i florę. Z czasem ten rolniczy teren, z pasem nadrzecznej zieleni, zwanym ispami, zaczął podlegać szybkiej „industrializacji” przez powstające tu coraz liczniejsze żwirowiska, po których powstawały malaryczne jeziora poeksploatacyjne.

Stabilny dotąd ekosystem ulegał dramatycznym przemianom, wszak dodatkowo w weekendy zaczęły się tutaj pojawiać wspomniane już wyżej hałaśliwe i dymiące pojazdy, dodatkowo wytwarzające tumany kurzu, stanowiące prawdziwą zmołę dla okolicznych mieszkańców, właścicieli domków letniskowych, wędkarzy i letników, którzy zaczęli porzucać te strony. Dla bytujących tu zwierząt: saren, zajęcy, bażantów, skowronków czy kukułek, zaczęła się prawdziwa gehenna. Tą niszczycielską działalność człowieka starałem się z doskoku dokumentować, by zdjęcia stanowiły swojego rodzaju memento dla innych podmiotów gospodarczych, dla których dewastacja przyrody nic nie znaczy.

W czasach III RP niekorzystne zmiany zaczęły też zachodzić na nadbrzeżach rzeki i w przylegających do nich isp, które często stawały się dzikimi wysypiskami śmieci. Zaczęły zarastać rozległe kiedyś, kamieniste plaże, a wyboiste, często znaczone głębokimi koleinami drogi dojazdowe do Raby oraz szybko ubywających w jej bliskości pól uprawnych, zanikały pośród rozrastających się zarośli. Jak wielkie i niekorzystne były to zmiany wiem z własnego doświadczenia, wszak regularnie bywałem tutaj od pięćdziesięciu lat. Dziesięć lat temu uznałem, że te dramatyczne przemiany, jak i ostale jeszcze resztki naturalnego krajobrazu, warto utrwalić i niewielki wybór fotografii, głównie z tego okresu, prezentuję na końcu opracowania, w rozdziale IX.B. Tyle o „przyrodniczym” dodatku do krajobrazu Marszowic.

Oczywiście mój katalog jest wybiórczy, bo nie prowadziłem w okolicach Niegowici jakiejś regularnej penetracji, a zdjęcia powstawały z reguły przy okazji rekreacyjnych wizyt nad Rabą bądź grzybobrania w lasach Pogórza. Wiele z uchwyconych obiektów już nie istnieje bądź zostały one znacząco przebudowane, więc wiele zdjęć ma już wartość archiwalną. Podsumowując zawartość zbioru trzeba zaznaczyć, że prezentuje on głównie budownictwo ludowe, najczęściej drewniane, powstałe od końca XIX wieku po połowę wieku XX oraz drobne obiekty kultu religijnego: kapliczki słupowe, figury i krzyże przydrożne, z których te najstarsze z zachowanych na tym terenie kapliczki liczą nawet blisko 200 lat. O los tych ostatnich nie trzeba się martwić, bo są one przez lokalne społeczności otaczane troskliwą opieką.

Na zakończenie trzeba natomiast zadać nieco retoryczne pytanie: czy te najcenniejsze, ostale jeszcze zabytki etnograficzne z tej okolicy: chałupy, stodoły i domy, których ostało już tak niewiele, mają szanse przetrwać? Niestety trudno tu być optymistą, bo póki co nie ma przesłanek, by w np. w samym Gdowie powstała bodaj Izba Regionalna. Istniejąca do niedawna tego typu placówka na terenie wsi Stryszowa została definitywnie zlikwidowana w roku 2016, kiedy gmina Gdów w dziwnych okolicznościach pośpiesznie wyburzyła budynek starej szkoły, gdzie dzięki społecznej aktywności i pasji członków Stowarzyszenia Stryszowianin było eksponowane etnograficzne dziedzictwo z tych stron. Już sam los pozostałych zbiorów musi budzić niepokój.

Zapraszam do zagłębienia się w klimat tradycyjnej, podkrakowskiej wsi z okolic Niegowici, której zabudowa szybko odchodzi w niebyt. Niech po niej zostaną przynajmniej zdjęcia.

15.10.2010

0.1. Słowo do edycji II

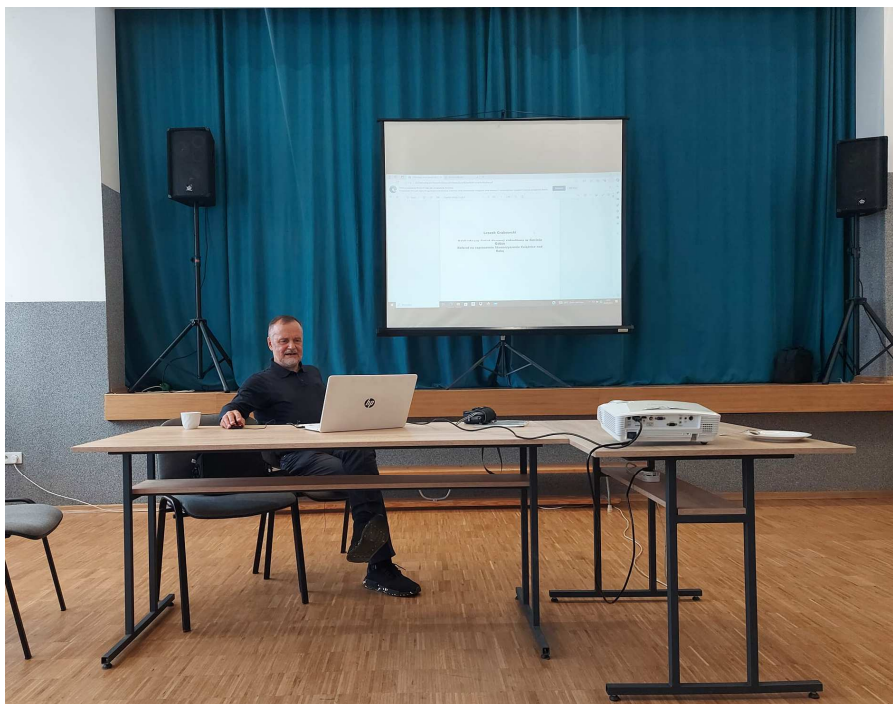
Inspiracją do poszerzenia zawartości części XI z tego cyklu było nawiązanie kontaktu z Marią Kowską-Karatayli, prezeską prężnie działającego na rzecz lokalnej społeczności Stowarzyszenia Książnice nad Rabą. Szybko nawiązaliśmy ze sobą kontakt, a jego pierwszym owocem było zaproszenie mnie do wygłoszenia w Książnicach referatu p.t. „Odchodzący świat dawnej zabudowy w Gminie Gdów”, gdzie zaprezentowałem przekrój wykonanych przeze mnie zdjęć na tym obszarze poczynając od roku 2008. Wiele z cennych etnograficznych antyków: starych chałup domów i budynków gospodarczych, już nie istnieje, a sporo z nich zostało zniekształconych przez współczesne przebudowy, więc moje zdjęcia mają już wartość historyczną i archiwalną. Takich etnograficznych rarytasów na tym obszarze jest już w okolicach Gdowa naprawdę niewiele i warto uwrażliwiać lokalną społeczność na ich piękno, by miały one szanse przetrwać możliwie jak najdłużej w dawnym oryginale. Panią Marię bardzo zainspirował temat i na tę okazję sama wykonała szereg zdjęć etnograficznych relikwów z Książnic, Cichawy i Łęzkowic (już na terenie Gminy Kłaj), a i ja podczas krótkiego tam pobytu dodatkowo wykonałem kilkanaście własnych zdjęć, które na końcu dodałem do zbioru. Trzeba jeszcze dodać, że akurat w tej okolicy pozostało jeszcze wiele ciekawych obiektów o dużej wartości etnograficznej, co mnie zaskoczyło i są tu nawet niewielkie ich skupiska, np. trzy chałupy, które mogłyby stworzyć załazek bodaj mini skansenu bądź przynajmniej te najcenniejsze antyki mogłyby być zostać wykorzystane do stworzenia izb regionalnych, których na większą skalę brakuje w okolicy, szczególnie w samym Gdowie. Stare sprzęty giną równie szybko jak chałupy.

Ogłoszenie o spotkaniu

Przy okazji mojej bytności w Książnicach miałem przyjemność spotkać się z przybyłą na odczyt Panią Edytą Trojańską-Urbanik, gdowską radną do Powiatu Wielickiego i kierownikiem lokalnego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, z którą w przyjaznej atmosferze wymieniliśmy poglądy na zawarte w referacie tematy. Rozmawialiśmy również o potrzebie utworzenia w Gdowie izby regionalnej, na co rysują się szansę w Domu Katolickim Zorza.

W trakcie poszerzania zawartości zbioru przejrzałem też pierwotną wersję i dokonałem w niej kilku korekt i uzupełnień, wszak zawiera ona głównie zdjęcia wykonane już przed ponad 10 lat temu.

Fot. nr 2a (2a-2b). Migawki ze spotkania w Książnicach. (04.07.2024)

Fot. 2b. (04.07.2024)

Niewykluczone, że jeszcze do Książnic powrócę, ale póki co polecam przejrzenie II. poszerzonej wersji albumu i własną refleksję nad tematem.

05.08.2024

0.2. Słowo do edycji III

Trzecia edycja II części opracowania została uzupełniona o kolejne zdjęcia wykonane przez Marię Kowalską Karatayli, tym razem na terenie: Niewiarowa i Pierzchowa (rozdz. XV i XVI).

W dniu 11.10.2024, na zaproszenie Joanny Kucharz i Sołectwa z Liplasu, z Panią Sołtys Elżbietą Pieprzyk, w budynku OSP w Liplasie wygłosiłem referat na temat tworzenia drzew genealogicznych i zdobywania informacji o przodkach (fot. nr 2d i 2e). Spotkanie z miłośnikami lokalnej historii i tradycji, które odbyło się w niezwykle sympatycznej atmosferze, swoją obecnością i wiedzą wzbogacił Roman Markot, wybitny dziejopis Bilczyc, który przekazał wiele informacji na temat dziejów tej wsi oraz mapę sytuacyjną wsi z katastru galicyjskiego z roku 1847.

Dzięki powstałej nowej znajomości Joanna Kucharz przekazała mi kilka zdjęć zabytkowej zabudowy wsi, które dołączyłem do rozdziału II, dotyczącego etnograficznych rarytasów Liplasu.

Jak budować drzewo genealogiczne i zdobywać informacje o przodkach

Franciszek Maria

Spotkanie poprowadzi Leszek Grabowski – regionalista, cracovianista

Ryszard Elżbieta Andrzej Katarzyna

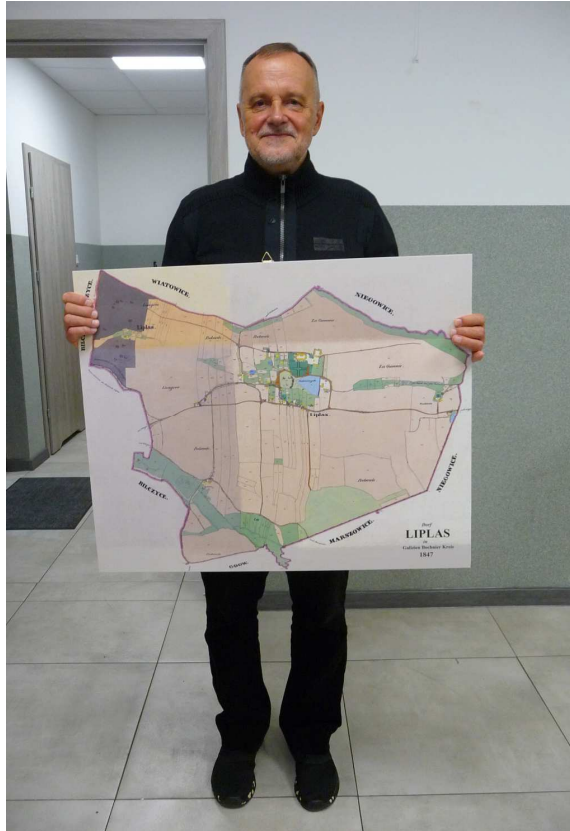
Bartomiej Klara Róża

 11 października 2024 r.

 Świetlica wiejska w Liplasie

 18:00

Fot. nr 2c. (11.10.2024)

Fot. nr 2d. (11.10.2024)

Fot. nr 2e. Sołtys Elżbieta Pieprzyk stoi pierwsza z lewej w górnym rzędzie, a obok Iwona Maćkojc, która rozpracowała dzieje liplaskich Pieprzyków. Joanna Kucharz siedzi pierwsza z prawej, a Romana Markot stoi pierwszy z prawej. Obok mnie po lewej stoi Alina Chechelska, znana śląska aktorka pochodząca z Gdowa. Pośrodku, szósta z lewej, stoi Justyna Cwajna, córka Józefa Woźniaka z bilczyckiego Gaja. Reszta to mieszkańcy Liplas, których spotkałem po raz pierwszy. (11.10.2024)

17.01.2025

**I. Niegowić.
A. Dąbrowy**

Fot. nr 3. Z Niegowicią w tle – widok z drogi do Liplasu. (05.04.2009)

Fot. nr 4 (4-6). Chałupa pod nr 77 przy drodze do Liplasu. Ostrożnie można ją datować nawet na przełom XIX i XX wieku. (05.04.2009)

Fot. nr 5. (05.04.2009)

Fot. nr 6. (05.04.2009)

Fot. nr 7. Widok z drogi Marszowice – Niegowić na zabudowania zagrody o numerach: 63 (z lewej) i 42. (05.04.2009)

Fot. nr 7 (7-8). Zagroda pod nr 63. Dom zapewne z końca I ćwierci XX wieku. (05.04.2009)

Fot. nr 8. Oryginalna ściana szczytowa drewnianego domu z siodełkowym dachem.
(05.04.2009)

Fot. nr 9 (9-11). Zagroda pod nr 42. (05.04.2009)

Fot. nr 10(10-11). Fasada domu, który mógł powstać na przełomie I i II ćwierci XX wieku. (05.04.2009)

Fot. nr 11. (05.04.2009)

Fot. nr 12 (12-17). Nieistniejący już, rozległy kompleks mieszkalno-gospodarczy pod nr 4, który mógł powstać nawet w ostatniej ćwierci XIX wieku. (05.04.2009)

Fot. nr 13 (13-17). Widoki z drogi do Niegowici. Uwagę zwraca tradycyjne bielenie i konstrukcja przysłopowa. (06.12.2008)

Fot. nr 14. (05.04.2009)

Fot. nr 15. Szczytowa ściana z oryginalnymi oknami sześciopłowymi. (06.12.2008)

Fot. nr 16 (16-17). Tylny fragment od strony podwórka. (06.12.2008)

Fot. nr 17. (05.04.2009)

Fot. nr 18. Dom pod nr 38, pochodzący zapewne z okolicy przełomu I i II ćwierci XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 19 (19-21). Rozległy, przedwojenny dom spod nr 76. (06.12.2008)

Fot. nr 20. Okna bielonej fasady – to z prawej strony oryginalne. (06.12.2008)

Fot. nr 21 (21-22). Widok od strony ogrodu, gdzie ten drewniany dom nie jest bielony. Poprzecznie w stosunku do domu jest ustawiona stodoła. (06.2010)

Fot. nr 22. Nieoryginalne już okna w tylnej części domu. (06.12.2008)

Fot. nr 23 (23-27). Zabytkowa kapliczka słupowa z roku 1836. To fundacja: Tomasza Gaczoła oraz Jakoba (Jakuba) i Katarzyny Antosiewiczów. Tu stan z 2000 roku.

Fot. nr 24 (24-27). Stan z roku 2009. (05.04.2009)

Fot. nr 25. (05.04.2009)

Fot. nr 26. Figura Matki Bożej w licu.

Fot. nr 27. Inskrypcja na cokole. (05.04.2009)

B. Wokół centrum

Fot. nr 28 (28-31). Dwór Włodków pod nr 1. Murowany obiekt, o cechach klasycystycznych, pochodzi z początku XX wieku. Tu stan z roku 2000. Zespół dworski jest wpisany do Rejestru Zabytków.

Fot. nr 29. Widok z roku 2008. (06.12.2008)

Fot. nr 30 (30-31). Odnowiony obiekt w roku 2017.

Fot. nr 31.

Fot. nr 32 (32-35). Kapliczka nad stawem z figurą św. Jana Nepomucena, ufundowana przez rodzinę Benoe około roku 1828 jako wotum za uzdrowienie dziecka. (06.12.2008)

Fot. nr 33. Figura świętego w licu. (06.12.2008)

Fot. nr 34 (34-35). Inskrypcje na cokole. (06.12.2008)

Fot. nr 35. (06.12.2008)

Fot. nr 36. Nad stawem. (06.12.2008)

Fot. nr 37. Droga przy stawie w stronę centrum. (06.12.2008)

Fot. nr 38. Przebudowany już dom nr 59, gdzie w jednym korpusie była część mieszkalna i gospodarcza. (06.12.2008)

Fot. nr 39 (39-40). Drewniany dom pod nr 5 o cechach z przełomu I i II ćwierci XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 40. (05.03.2011)

Fot. nr 41 (41-42). Zagroda pod nr 43. (06.12.2008)

Fot. nr 42. Pokryty sidingiem dom z siodełkowym dachem, zapewne przedwojenny.
(06.12.2008)

Fot. nr 43. Jeszcze w lecie 2008 stały tu, na posesji pod nr 8, drewniane zabudowania starego młyna. Na zdjęciu widoczne są tylko resztki są betonowego jazu. (06.12.2008)

Fot. nr 44 (44-48). Wielka, najstarsza w okolicy chałupa spod nr 32, z XIX-wiecznym rodowodem. W latach powojennych miała się tu mieścić mleczarnia. A wcześniej? Czy była tu karczma? (06.12.2008)

Fot. nr 45 (44-45). Widoki od strony stawu. (05.03.2011)

Fot. nr 46. Boczna ściana od strony drogi. (06.12.2008)

Fot. nr 47 (47-48). Widoki od strony podwórka. (06.12.2008)

Fot. nr 48. Domy pod nr: 46 i 24 (z prawej). (05.03.2011)

Fot. nr 49. Zapewne przedwojenny dom nr 24 z typową dla tego czasu szalunku z eternitowych „rybich łusek”. (06.12.2008)

Fot. nr 50. Przebudowany dom z gankiem spod nr 54, którego wiek trudno oszacować.
(06.12.2008)

Fot. nr 51 (51-52). Dom pod nr 57, zapewne z I ćwierci XX wieku, a tle starsze elementy zagrody. (06.12.2008)

Fot. nr 52. Typowa stodoła w tylnej części zagrody. (06.12.2008)

Fot. nr 53. Oszalowany dom z gankiem na kształt portyku spod nr 161, w którym mieści się placówka Poczty Polskiej. (06.12.2008)

Fot. nr 54 (54-56). Dom z gankiem spod nr 28, wybudowany zabudowany na początku XX wieku. Obiekt wpisany do GEZ. (06.12.2008)

Fot. nr 55. (06.12.2008)

Fot. nr 56. Ganek przed wejściem do domu. (06.12.2008)

Fot. nr 57. Archaiczna kapliczka Matki Bożej przed posesją nr 46. Powstała w roku 1898 z fundacji Franciszka i Anny Gesingów. (06.12.2008)

Fot. nr 58. Pokryta tynkiem dawna chałupa pod nr 25. (05.03.2011)

Fot. nr 59. Pokryty sidingiem, więc trudny do datowania dom pod nr 14. Niska numeracja podpowiada jego powstanie nawet na przełomie XIX i XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 60 (60-61). Domy spod numerów: 14 i 51 (w tle). (06.12.2008)

Fot. nr 61. Szczytowo ustawiony w stosunku do ulicy, zapewne przedwojenny, oszalowany dom o numerze 51. (06.12.2008)

Fot. nr 62 (62-63). Dawna, tradycyjnie bielona chałupa spod nr 15, która mogła powstać nawet na przełomie XIX i XX wieku. (05.03.2011)

Fot. nr 63. (06.12.2008)

Fot. nr 64. (06.12.2008)

Fot. nr 65 (65-67). Nowy kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, który został ukończony w roku 1959, a przed nim stara dzwonnica z I ćwierci XIX wieku, która jest wpisana do Rejestru Zabytków. (06.12.2008)

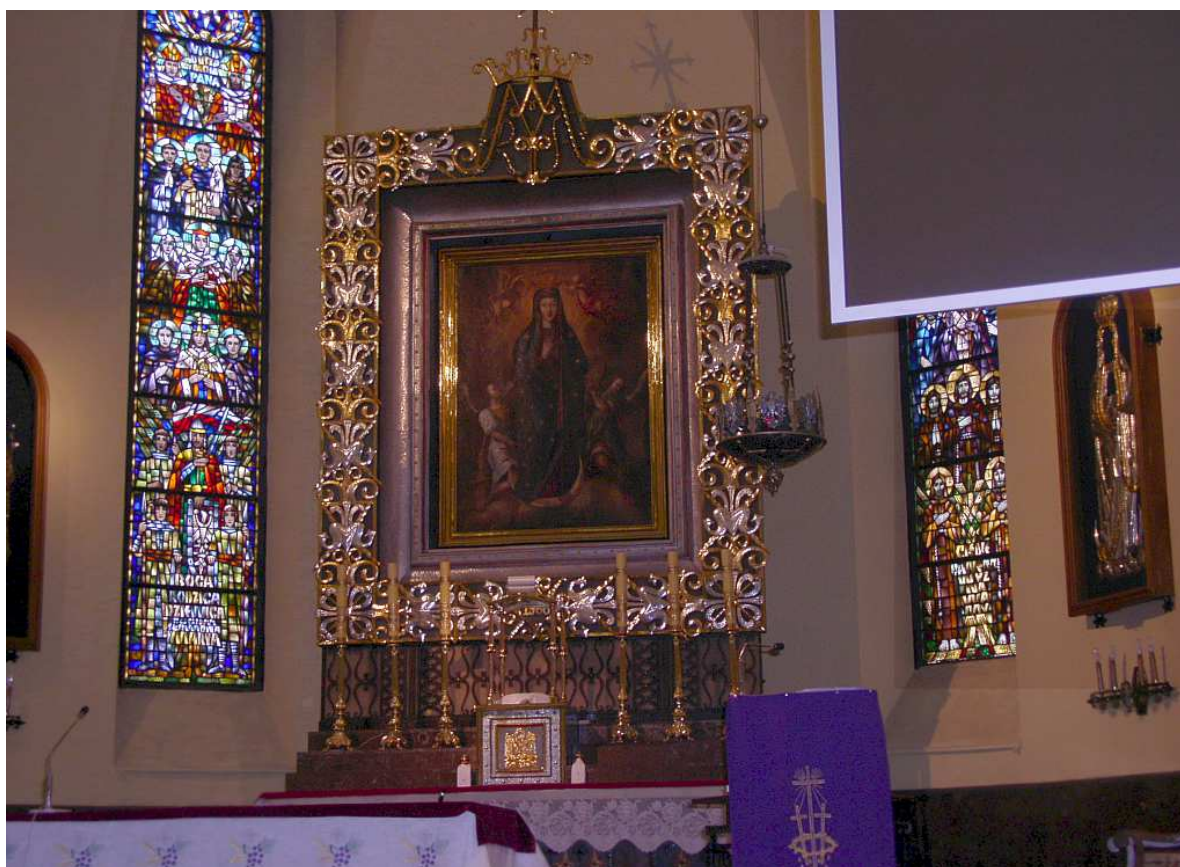
Fot. nr 66. (05.03.2011)

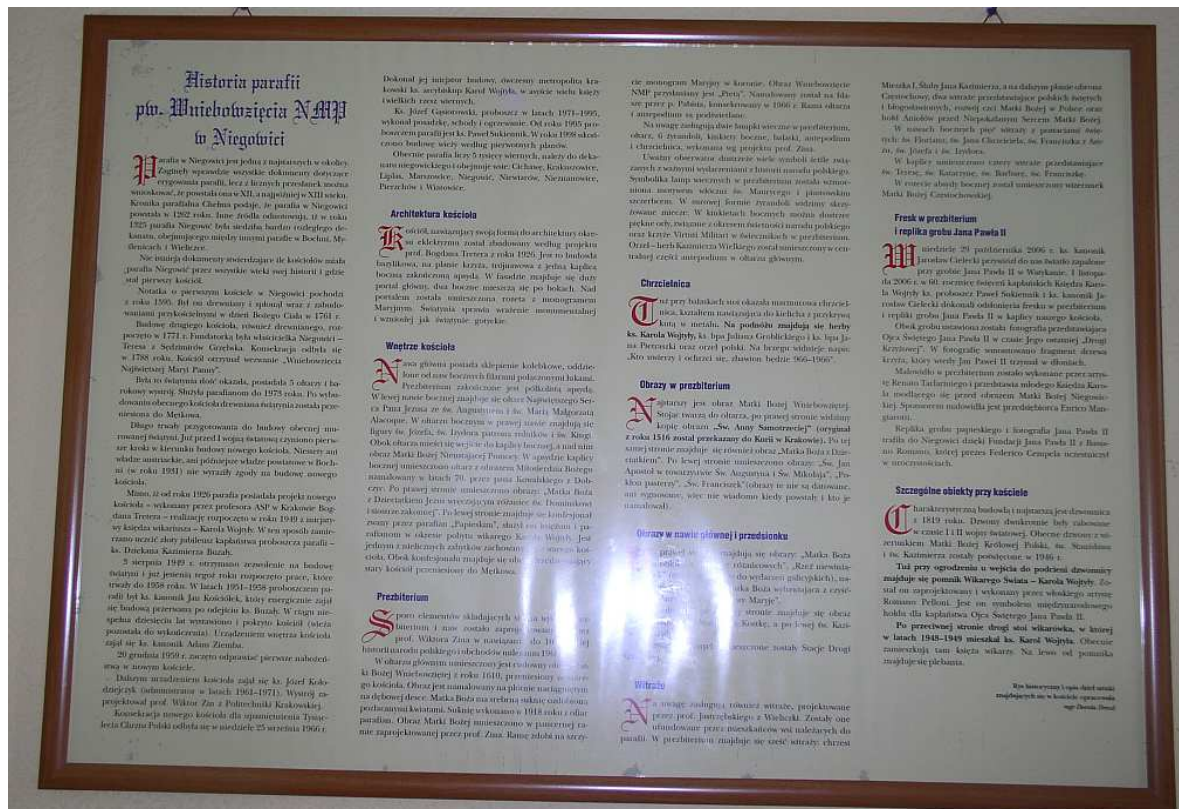
Fot. nr 67. (27.02.2010)

Fot. nr 68 (68-69). We wnętrzu świątyni. (27.02.2010)

Fot. nr 69. Zabytkowy, barokowy ołtarz z prezbiterium kościoła, z obrazem Matki Bożej Wniebowziętej z 1610-go roku (27.02.2010)

Fot. nr 70 (70-73). Historia parafii w Niegowici – gablotka z wnętrza zabytkowej dzwonnicy. (27.02.2010)

Fot. nr 71. Wspomnienie Papieża Jana Pawła II, który był tu przez rok wikarym w latach 1948-49. (27.02.2010)

Fot. nr 72. Początek lat. 60, kiedy współistniały jeszcze: stary kościół z dzwonnica i nowa, murowana świątynia (w tle). (27.02.2010)

Fot. nr 73. Stary, drewniany kościół w Niegowici z końca XVIII. wieku rozebrany w 1973 roku i przeniesiony do Mętkowa k. Babic – zdjęcie we wnętrzu dzwonnicy. (27.02.2010)

Fot. nr 74 (74-76). Wikařówka z gankiem pod nr 41, w której od lipca 1948 do sierpnia 1949 mieszkał Karol Wojtyła, młody wikary, o czym informuje tablica na fasadzie. Budynek, z ciekawym gankiem, powstał na przełomie XIX i XX wieku. Jest wpisany do GEZ. (06.12.2008)

Fot. nr 75. (27.02.2010)

Fot. nr 76 (76-77). Kapliczka Chrystusa frasnoblwego przed wikarówką. (27.02.2010)

Fot. nr 77.

Fot. nr 78. Przebudowana, dawna chałupa pod nr 22, a za nią dom nr 53. (06.12.2008)

Fot. nr 79 (79-81). Zagroda pod nr 6. Numer sugeruje jej XIX-wieczny początek.
(05.03.2011)

Fot. nr 80. Szczytowa ściana domu o cechach z I ćwierci XX wieku.(06.12.2008)

Fot. nr 81. Stodoła w zagrodzie pod nr 6. (06.12.2008)

Fot. nr 82. Otynkowana, drewniana chałupa z siodełkowym dachem, zakończonym okapem, spod nr 19, który mogła powstać na przełomie XIX i XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 83. Widok od strony cmentarza. (06.12.2008)

Fot. nr 84 (84-85). Klasycystyczna w swym kształcie kaplica nagrobna Włodków, dawnych niegowickich dziedziców, na lokalnym cmentarzu. (27.02.2010)

Fot. nr 85. (27.02.2010)

II. Liplas

Fot. nr 86 (86-87). Drewniany dom z II ćwierci XX wieku spod nr 61. (05.04.2009)

Fot. nr 87. (05.04.2009)

Fot. nr 88 (88-91). Kapliczka Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej z przysiółka Wachlówka, powstała w roku 1903. Jej fundatorami byli Tomasz i Julianna Wachelowie. (05.04.2009)

Fot. nr 89. Krzyż w zwieńczeniu kapliczki słupowej. (05.04.2009)

Fot. nr 90. Lico i prawy bok postumentu ze św. Tomaszem z Akwinu. (05.04.2009)

Fot. nr 91. Inskrypcja na cokole. W lewym boku jest figura św. Julianny. (05.04.2009)

Fot. nr 92 (92-95). Zabytkowa kapliczka Matki Boskiej z roku 1856, fundacji Wojciecha i Ewy Pieprzyków. Wojciech mógł być bliskim krewniakiem również żyjącego w tym czasie w tej wsi mego prapradziadka o takim samym imieniu. (05.05.2009)

Fot. nr 93. Lico postumentu

Fot. nr 94. Lico i prawy bok. (04.05.2009)

Fot. nr 95. Inskrypcja na cokole. (04.05.2009)

Fot. nr 96 (96-97). Zapewne przedwojenny dom pod nr 47. (04.05.2009)

Fot. nr 97. Część mieszkalna i gospodarcza w jednym kompleksie. (04.05.2009)

Fot. nr 98 (98-99). Przebudowany zapewne w II ćwierci XX wieku dom spod nr 18, który mógł powstać nawet pod koniec XIX wieku, co podpowiada okienko w bocznej ścianie. (04.05.2009)

Fot. nr 99. Oszalowana fasada z oknami typu weneckiego. (04.05.2009)

Fot. nr 100 (100-104a). Nieistniejąca już chałupa Grabowskich, moich odległych krewniaków, spod nr 17. Na dachu widnieje ułożona z czerwonych dachówek data – 1907. (01.11.2008)

Fot. nr 101. Segment mieszkalny, od frontu dwuizbowy. (01.11.2008)

Fot. nr 102 (102-102b). Stan po częściowym wyburzeniu z dnia 22.02.2012.

Fot. nr 102a. (22.02.2012)

Fot. nr 102b. (22.02.2012)

Fot. nr 103 (103-103a). Tylna, niebielona część wg stanu z 01.11.2008.

Fot. nr 103a. (01.11.2008)

Fot. nr 104 (104-104a). Stan z 22.02.2012.

Fot. nr 104a. Widoczne drzwi do komory i stajni. (22.02.2012)

Fot. nr 105 (105-112). Zapewne ponad 100-letnia zagroda pod nr 52, której szanse na przetrwanie są niewielkie. (17.11.2021)

Fot. nr 106 (106-106a). Stodoła na tyle zagrody. (17.11.2021)

Fot. nr 106a. Zdjęcie wykonane przez Joannę Kucharz (04.12.2024)

Fot. nr 107. Fragment domu od strony podwórka.

Fot. 108. Studnia na podwórku.

Fot. nr 109 (109-109c). Ściana szczytowa z dachem siodłkowym, okryta okapem – widoki z drogi.

Fot. nr 109a. Zdjęcie wykonane przez Joannę Kucharz (04.12.2024)

Fot. nr 109b Zdjęcie wykonane przez Joannę Kucharz (04.12.2024)

Fot. 109c. Okno z niezwykle oryginalnym obramieniem. (17.11.2021)

Fot. nr 110 (110-110b). Próby uchwycenia fasady domu i jej detali od strony ogrodu.
(17.11.2021)

Fot. nr 111a (110a-110b). Okna w lewej, tylnej części domu, wykonane przez Joannę Kucharz. (04.12.2024)

Fot. nr 110b. (04.12.2024)

Fot. nr 111 (111-111a). Zdjęcia lewego fragmentu tylnej części, o cechach XIX-wiecznej chałupy, wykonane przez Joannę Kucharz (04.12.2024)

Fot. nr 111a. Oryginalne okno wielowej chałupy. Zdjęcie wykonane przez Joannę Kucharz (04.12.2024)

Fot. nr 112. Dwór Popławskich po remoncie, przeprowadzonym po odzyskaniu majątku przez dawnych właścicieli. Fot. Joanna Kucharz. (27.08.2024)

Fot. nr 113 (113-113c). Około 100-letnia chałupa pod nr 38. Fot. Joanna Kucharz.
Fot. nr: 113-113a – Fasada obiektu, którego ściany zewnętrzne są pokryte sidingiem z eternitowych rybich łusek. Część mieszkalna w jednym korpusie ze stodołą.
(06.11.2024)

Fot. nr 113a. Medalion na drzwiach stodoły. (06.11.2024)

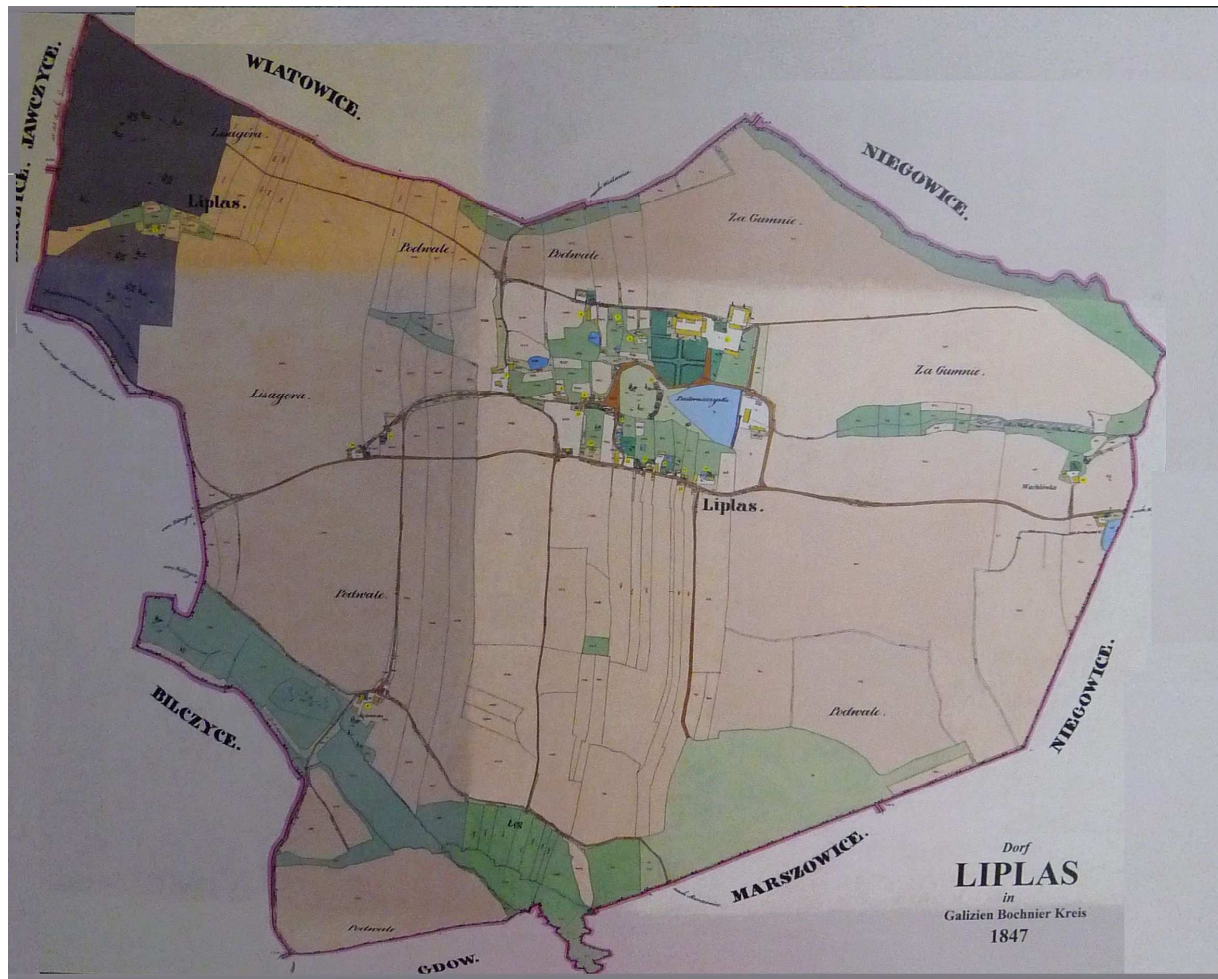
Fot. nr 113b (113b-113c). Tylony fragment z sienią oraz zapewne z pomieszczeniem gospodarczym oraz z przylegającą do części mieszkalnej stodołą. (06.11.2024)

Fot. nr 113a.

Fot. nr 114. Krzyż na (zapewne) prehistorycznym kurhanie w Liplasie, który znajduje się na skraju wsi na skrzyżowaniu czterech lokalnych dróg. Obiekt prosi się o przeprowadzenie badań archeologicznych. Fotografia Joanny Kucharz (03.11.2024)

Mapa nr 1. Fragment katastru austriackiego z roku 1847, który też przedstawia dawny, istniejący jeszcze młyn Grabowskich na rzeczce Lipnicy przy posesji pod nr 6.

III. Wiatowice

Fot. nr 114. Widok spod dworku pod nr 2 na drogę z Trąbek do Niegowici. (05.03.2011)

Fot. nr 115 (115-117). Dwór pod nr 2, związany z pobytem w tym miejscu w marcu 1794 roku Tadeusza Kościuszki. Jest niewidoczny z drogi, bo przysłania go stodoła. Powstał około połowy XVIII wieku, lecz później był przebudowywany. Obiekt wpisany do GEZ. (05.03.2011)

Fot. nr 116. Oryginalny fragment budynku. Część od strony dziedzińca niestety została znacząco przebudowana. (05.03.2011)

Fot. nr 116a. Tablica upamiętniająca pobyt w tym miejscu Tadeusza Kościuszki w marcu 1794, przed przybyciem na przysięgę do Krakowa. (05.03.2011)

Fot. nr 117. Stodola przy dworze. (05.03.2011)

Fot. nr 118. Kapliczka z II połowy XIX wieku przy posesji pod nr 103, wybudowana ok. roku 1863. Przy kapliczce odprawiane były nabożeństwa majowe. Obiekt wpisany do GEZ. (06.12.2008)

Fot. nr 119 (119-122). Nieistniejąca już, tradycyjnie malowana chałupa o nieznanym mi numerze (przed posesją o numerze 189?), która mogła powstać na początku XX wieku. Belki i uszczelnienia były malowane w różnych kolorach. (06.12.2008)

Fot. nr 120. Szczytowa ściana od strony drogi. (06.12.2008)

Fot. nr 121. Fasada chałupy, w której lewa część była mieszkalna, a prawa gospodarcza. (06.12.2008)

Fot. nr 122. Z wygodką na skraju chałupy. (06.12.2008)

IV. Krakuszowice

Fot. nr 123 (123-126). Kapliczka z krzyżem w zwieńczeniu – fundacja gminy Krakuszowice. Przypuszcza się, że powstała w II połowie XIX wieku. (20.08.2010)

Fot. nr 124. (20.08.2010)

Fot. nr 125. Krzyż na cokole. (20.08.2010)

Fot. nr 126. Płaskorzeźba w dolnej części lica i inskrypcja na cokole. (20.08.2010)

Fot. nr 127 (127-128). Zagroda pod nr 31. (20.08.2010)

Fot. nr 128. Bliska oryginałowi, tradycyjnie bielona chałupa, zapewne z okolic przełomu XIX i XX wieku. (20.08.2010)

Fot. nr 129 (129-130). Kompleks mieszkalno-gospodarczy pod nr 3. (20.08.2010)

Fot. nr 130. Kompleks z częścią mieszkalną i przylegającą do niej niewielką stodołą. Sądząc po numerze może to być przykład zabudowy z końca XIX wieku, choć część mieszkalna mogła zostać przebudowana przed II wojną światową. (20.08.2010)

Fot. nr 131 (131-135). Wzniesienie z kamiennym krzyżem na jego szczycie, w tradycyjnym otoczeniu trzech starych drzew. (20.08.2010)

Fot. nr 132. Kapliczka bez opisanego datowania. (20.08.2010)

Fot. nr 133. Postument z krzyżem w zwieńczeniu. (20.08.2010)

Fot. nr 134. Nieoryginalna tabliczka na cokole. Data może dotyczyć odnowy kapliczki.
(20.08.2010)

Fot. nr 135. Krzyż z przybitym do niego Chrystusem. (20.08.2010)

Fot. nr 136 (136-137). Raczej nieistniejąca już, tradycyjnie bielona chałupa (nr 24 ??), która mogła powstać nawet pod koniec XIX wieku. (20.08.2010)

Fot. nr 137. Część mieszkalna, gdzie okna nie są już oryginalne. (20.08.2010)

Fot. nr 138 (138-140). Współczesna grota na granicy z Cichawą. (20.08.2010)

Fot. nr 139. (20.08.2010)

Fot. nr 140. Święty Józef we wnętrzu kapliczki. (20.08.2010)

V. Cichawa

Fot. nr 141 (141- 144). Kamienna kapliczka z krzyżem w zwieńczeniu. (24.09.2010)

Fot. nr 142. Św. Barbara we wnęce prawego boku. (24.09.2010)

Fot. nr 143. Inskrypcja na cokole z nazwiskami fundatorów i datą powstania postumentu. (24.09.2010)

Fot. nr 144. Św. Jakub we wnętrzu lewego boku. (24.09.2010)

Fot. nr 145. Kapliczka z figurą św. Agnieszki w przysiółku Zygmuntów. Oryginał powstał ok. roku 1880; obecna przesadnie wylukrowana wersja pochodzi z 1980 r. (24.09.2010)

Fot. nr 146 (146-150). Kolejna kapliczka słupowa z terenu Cichawy, ze św. Janem Nepomucenem w zwieńczeniu. Data powstania nieznana. (24.09.2010)

Fot. nr 147. Lico i lewy bok. (24.09.2010)

Fot. nr 148. Św. Jan Nepomucen w zwieńczeniu. (24.09.2010)

Fot. nr 149. Współczesna inskrypcja na cokole. (24.09.2010)

Fot. nr 150. Św. Antoni w lewym boku postumentu. W prawym boku znajduje się podobizna św. Agnieszki. (24.09.2010)

VI. Grodkowice

Fot. nr 151 (151-155). Pałac Żeleńskich, dzieło Teodora Talowskiego z roku 1902, wybudowany w stylu nawiązującym do manieryzmu niderlandzkiego. (27.02.2010)

Fot. nr 152. Boczny fragment. (27.02.2010)

Fot. nr 153 (153-154). Malownicza fasada pałacu, gdzie w 1837 roku urodził się Władysław Żeleński, ojciec Boy'a, kiedyś ceniony krakowski kompozytor. (27.02.2010)

Fot. nr 154. Fasada pałacu wpisanego do Rejestru Zabytków. (27.02.2010)

Fot. nr 155. Tylony fragment obiektu. (27.02.2010)

Fot. nr 156. Nagrobek przypominający krwawy bunt chłopski z roku 1846. To tu w dniu 23 lutego w trakcie chłopskich "rabacji" został zabity Marcjan Żeleński, dziadek Boy'a, co dokumentuje skromny pomnik. (27.02.2010)

VII. Pierzchów

Fot. nr 157. Raczej nieistniejąca już, dawna chałupa spod nr 70, zlokalizowana naprzeciw OSP. (05.03.2011)

Fot. nr 158. Być może nieistniejący już dom, zapewne z przełomu I i II ćwierci XX wieku, którego numeru nie udało mi się ustalić, zlokalizowany naprzeciw posesji o numerze 87. (05.03.2011)

Fot. nr 159. Kapliczka w Pierzchowcu, ufundowana w roku 1921 przez Józefa i Stanisławę Stachowiczów w intencji zmarłej na gruźlicę córki. (05.03.2011)

Fot. nr 160. Krajobraz znad Raby w sąsiedztwie kopca. (05.03.2011)

Fot. nr 161 (161-164). Kopiec w przysiółku Pierzchowiec, powtórnie usypany w latach 1996-1997 ku czci generała Jana Henryka Dąbrowskiego, twórcy Legionów, a na jego szczycie pamiątkowy obelisk. (05.03.2011)

Fot. nr 162. Członkowie Klubu Przyjaciół Wieliczki przy pomniku Generała. (05.03.2011)

Fot. nr 163 (163-164). Pomnik generała Dąbrowskiego, dzieło Edwarda Stehlika z 1872 roku. To w tym miejscu, w bliskości kopca, stał dwór, w którym się urodził. (05.03.2011)

Fot. nr 164. Lico pomnika. (05.03.2011)

VIII. Nieznanowice

Fot. nr 165 (165-166). Zapewne przedwojenny dom spod nr 55, usytuowany przy gdowskim gościńcu. (10.07.2009)

Fot. nr 166. Wierzbowe klimaty charakterystyczne na przedpolu Raby. (10.07.2009)

Fot. nr 167 (167-168). Pokryty sidingiem, zapewne przedwojenny dom spod nr 62.
(24.09.2010)

Fot. nr 168. (24.09.2010)

Fot. nr 169. Stara chałupa spod nr 4, ze współcześnie wymienionymi oknami na plastiki. Patrząc na niski numer może to być obiekt nawet z końca XIX wieku. (24.09.2010)

Fot. nr 170. Oryginalna stodoła w sąsiedztwie chałupy pod nr 4. (24.09.2010)

Fot. nr 171. Współczesny budynek OSP pod nr 151. (24.09.2010)

Fot. nr 172 (172-176). Tradycyjna i oryginalna zagroda spod nr 39, pochodząca zapewne z I ćwierci XX wieku. (24.09.2010)

Fot. nr 173. (24.09.2010)

Fot. nr 174. (02.09.2010)

Fot. nr 175 (175-176). Drewniany dom z oszklonym gankiem. (02.09.2010)

Fot. nr 176. (02.09.2010)

Fot. nr 177. Stodoła typu plecionkowego w zagrodzie pod nr 39. (02.09.2010)

Fot. nr 178. Nad strumykiem umykającym ku Rabie. (02.09.2010)

Fot. nr 179. Pozostałości zabudowy archaicznej zagrody pod nr 3, gdzie we wspólnym korpusie znajdowała się część mieszkalna i stodoła. Niski numer sugeruje jej powstanie nawet pod koniec XIX wieku. (02.09.2010)

Fot. nr 180 (180-182). Dawny budynek szkoły ludowej z roku 1909 spod nr 24. Widok na etapie remontu i przebudowy na przedszkole. (02.09.2010)

Fot. nr 181. Szkoła po zakończeniu swojej działalności w roku 2000.
Zdjęcie ze strony internetowej www.nieznanowice.pl (za zgodą pani Edyty Dudek).

Fot. nr 182. Odnowiony ganek przed wejściem do szkoły. (24.09.2010)

Fot. nr 183 (183-185). Wnętrze szkoły na etapie remontu. (02.09.2010)

Fot. nr 184. (02.09.2010)

Fot. nr 185. (02.09.2010)

Fot. nr 186 (186-191). Sielski klimat wokół zagrody spod nr 76. (02.09.2010)

Fot. nr 187 (187-191). Zapewne przedwojenny dom z zagrodzie o nr 76. Jego wiek trudno ustalić z uwagi na znaczne współczesne przekształcenia. (02.09.2010)

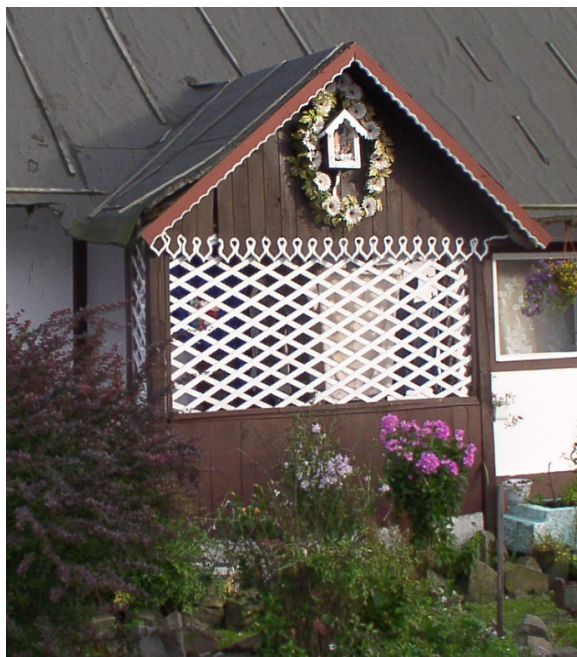
Fot. nr 188. Kwietne otoczenie domu, typowe jeszcze pół wieku temu. (02.09.2010)

Fot. nr 189. (02.09.2010)

Fot. nr 190. Fasada z gankiem. (02.09.2010)

Fot. nr 191. Ganek przy wejściu do domu. (02.09.2010)

Fot. nr 192 (192-196). Bogato zdobiona kapliczka z figurami w licu i w obu bokach, które niestety nie są opisane, co jest zapewne skutkiem nie w pełni profesjonalnej odnowy oraz krzyżem w zwieńczeniu. Lico i lewy bok. (02.09.2010)

Fot. nr 193 (193-194). Lico i prawy bok. (02.09.2010)

Fot. nr 194. (02.09.2010)

Fot. nr 195. Lico i lewy bok. (02.09.2010)

Fot. nr 196. Data powstania kapliczki na cokole postumentu - 1946. (02.09.2011)

Fot. nr 197 (197-200). Dawna chałupa pod nr 75, która mogła powstać w I ćwierci XX wieku. Tylny fragment. (24.09.2010)

Fot. nr 198. Ściana szczytowa. (24.09.2010)

Fot. nr 199 (199-200). Widoki na fasadę od strony podwórka. (24.09.2010)

Fot. nr 200. (24.09.2010)

Fot. nr 201 (201-202). Współcześnie wykonana kapliczka przy drodze w kierunku Raby.
(24.09.2010)

Fot. nr 202. (24.09.2010)

Fot. nr 203. Fragment dawnej chałupy (nr 11 (?)) na etapie rozbiórki. (24.09.2010)

Fot. nr 204. Przy lokalnej drodze wiodącej w stronę Raby, gdzie nie mogło zabraknąć rosochatej wierzby. (24.09.2010)

Fot. nr 205 (205-207). Tradycyjnie bielona chałupa spod nr 12, która mogła powstać na początku XX wieku. (24.09.2010)

Fot. nr 206. Boczna ściana. (24.09.2010)

Fot. nr 207. Zniekształcony współcześnie fragment od strony ogrodu. (24.09.2010)

Fot. nr 208. Przy lokalnej drodze prowadzącej ku Rabie. (24.09.2010)

IX. Marszowice **A. We wsi**

Fot. nr 209 (209-211). Przysiółek Osteria. Neogotycka kapliczka z roku 1885 z krzyżem w zwieńczeniu. Fundatorowie: Wojciech i Petronela Strojny. Tu stan z roku 2000

Fot. nr 210. Widok z gdowskiego gościńca w stronę drogi ku Klęczanie. (02.12.2008)

Fot. nr 211. Inskrypcja na cokole. (02.12.2008)

Fot. nr 212 (212-213). Mocno zniszczona, ale bogata w nieopisane figury kapliczka słupowa z ok. roku 1850; fundacja rodziny Antosiewiczów. (02.12.2008)

Fot. nr 213. Lico i lewy bok. (02.12.2008)

Fot. nr 214 (214-215). Dom pod nr 53, wybudowany pod koniec lat 30. XX w. (02.12.2008)

Fot. nr 215. Widok od strony ogrodu. (02.12.2008)

Fot. nr 216 (216-217). Folwark Wiązy pod nr 56 w przysiółku Tucznia – kompleks z przełomu XIX i XX wieku. Zespół wpisany do GEZ. (06.12.2008)

Fot. nr 217. Widok z drogi wiodącej ku Rabie i Klęczanie.

Fot. nr 218 (218-223). Niedawno wybudowany, stylizowany Dom Pamięci Sługi Bożego Anzelma Gądka pod nr 233, usytuowany naprzeciw folwarku Wiązy. Dom przynależy do Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus, które o. Anzelm założył.
(27.06.2013)

Fot. nr 219. (27.06.2013)

Fot. nr 220.

Fot. nr 221.

Fot. nr 222.

Fot. nr 223. (27.06.2013)

Fot. nr 224. Stodoła typ o ścianach plecionkowych na posesji pod nr 84. Obiekt wpisany do GEZ. (02.12.2008)

Fot. nr 225 (225-226). Przebudowany dom, zapewne z końca XIX wieku, spod nr 220, usytuowany w przysiółku Tuczarnia. Obiekt wpisany do GZ. (02.12.2008)

Fot. nr 226. Widok od strony ogrodu. (17.02.2019)

Fot. nr 227 (227-229). Nieistniejąca już archaiczna chałupa Jędrusia Goczała, wiejskiego oryginała, który mieszkał tu jeszcze po roku 2010, zapewne pochodząca z II połowy XIX wieku. Numer nieznany (9?); lokalizacja naprzeciw domu pod nr 5. (02.12.2008)

Fot. nr 228. Archaiczne detale fasady. (02.12.2008)

Fot. nr 229. Tylna część chałupy wkopanej w brzeg. (02.12.2008)

Fot. nr 230. Przebudowany, drewniany dom o konstrukcji zrębowej (nr 127 ??) przy drodze ku Wygonowi. (02.12.2008)

Fot. nr 231. Wierzby, tradycyjna szata przyrodnicza w bliskości Raby.

Fot. nr 232. Drewniany, oszalowany oryginał (nr 12 ??). To dwuizbowa chałupa z częścią gospodarczą we wspólnym korpusie; mogła powstać w I ćwierci XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 233 (233-234). Kapliczka słupowa fundacji Michała i Anny Tulejów, z figurą Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej na neogotyckiej kolumnie. (06.12.2008)

Fot. nr 234. Cokół kapliczki, która powstała w intencji narodzin dziecka. (06.12.2008)

Fot. nr 235. Nieistniejący już, efektowny kiedyś drewniany dom z osłoniętym dzikim winem gankiem (nr 22 ??), który mógł powstać w latach 20. XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 236. Stara chałupa ze stodołą we wspólnym korpusie (nr 51 ??) w przysiółku Wygon, która mogła powstać na początku XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 237. Około 100-letnia, drewniana chałupa (nr 21 ??) w okolicy szkoły.
(06.12.2008)

Fot. nr 238. Rozległy dom drewniany, oszalowany (nr 34 ??), zapewne z I. ćwierci XX wieku. (06.12.2008)

Fot. nr 239 (239-240). Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem przy gdowskim gościńcu. Kapliczka miała powstać w roku 1844. (02.12.2008)

Fot. nr 240. Inskrypcja na cokole. (02.12.2008)

Fot. nr 241 (241-258). Dom z lat 30. XX wieku spod nr 46 i jego detale. (21.09.2009)

Fot. nr 242 (241-243). Fasada z oryginalnymi oknami. (21.09.2009)

Fot. nr 243. (21.09.2009)

Fot. nr 244. Rzeźbione w drewnie drzwi. (21.09.2009)

Fot. nr 245. Świetlik z mozaiką kolorowych szybek. (21.09.2009)

Fot. nr 246. W sieni domu. (21.09.2009)

Fot. nr 247 (247-249). W izbie białej, gdzie czas się zatrzymał. (21.09.2009)

Fot. nr 248. Kiedy ten czas uciekł? (21.09.2009)

Fot. nr 249. (21.09.2009)

Fot. nr 250 (250-258). W komorze. Tradycyjne drzwi wejściowe. (21.09.2009)

Fot. nr 251. Archaiczna zasuwka. (21.09.2009)

Fot. nr 252(252-253). Niekompletne już żarno do mielenia ziarna na mąkę. (21.09.2009)

Fot. nr 253. (21.09.2009)

Fot. nr 254 (254-256). Drewniane skrzynie gospodarcze. (21.09.2009)

Fot. nr 255. (21.09.2009)

Fot. nr 256. (21.09.2009)

Fot. nr 257 (257-258). Oryginalne drzwi. (21.09.2009)

Fot. nr 258. (21.09.2009)

Fot. nr 259. Zdezelowana już sieczkarnia. (21.09.2009)

Fot. nr 260. Może już powojenny, rozległy dom murowany (nr 116 ??). Dziś trudno go odnaleźć, bo zapewne został już przebudowany. (06.12.2008)

Fot. nr 261 (261-262). Dom, zapewne z przełomu I i II ćwierci XX wieku, spod nr 54.
(02.12.2008)

Fot. nr 262. (06.12.2008)

B. Współczesne widoki znad Raby

Fot. nr 263 (263-280). Dawne pola uprawne Marszowic, które zostały przekształcone w żwirowiska, jeziora poeksploatacyjne oraz dzikie rajdowiska dla motocykli. (13.07.2009)

14.SEP.2019

Fot. nr 264 (264-266). Jezioro poeksploatacyjne przy dawnej drodze ku Klęczanie.

Fot. nr 265. (13.07.2009)

Fot. nr 266. (13.07.2009)

Fot. nr 267. Miejsce na grill. (29.09.2014)

Fot. nr 268 (268-273). Porzucone wraki dawnych maszyn do wydobywania żwiru.
(13.07.2009)

Fot. nr 269.

Fot. nr 270.

Fot. nr 271.

Fot. nr 272.

Fot. nr 273. Konstrukcje wysięgników. (13.07.2009)

Fot. nr 274. Widok od strony Raby w stronę wsi i betoniarni (z prawej). (13.07.2009)

Fot. nr 275 (275-279). Na dzikim rajdowisku dla motocykli, quadów i samochodów terenowych. (13.07.2009)

Fot. nr 276. (13.07.2009)

Fot. nr 277. (13.07.2009)

Fot. nr 278. (13.07.2009)

Fot. nr 279. (13.07.2009)

Fot. nr 280. Wieczór ponad drugim z jezior poeksploatacyjnych w stronę Woli Zręczyckiej.

Fot. nr 281 (281-283). Dawna droga dojazdowa przez ispy w stronę do Raby, gdzie przez drewnianą kładkę bądź przy użyciu łodzi można się było przedostać do Kłęczany.

Fot. nr 282.

Fot. nr 283. Podręczne wysypisko śmieci. (13.07.2009)

Fot. nr 284 (284-292). Piękna jeszcze dekadę temu kamienna plaża w miejscu dawnej przeprawy w stronę Klęczany, która do współczesnych czasów skutecznie zarosła. (13.07.2009)

Fot. nr 285. Piękne to były krajobrazy. (08.08.2009)

Fot. nr 286. Zielona głębia, kiedyś idealna w tym miejscu do kąpieli. (08.08.2009)

Fot. nr 287. Dziś trudno tu nawet o rybaków. (08.08.2009)

Fot. nr 288 (288-289). W stronę Podolan. (02.07.2010)

Fot. nr 289. Pozrywane brzegi i zniszczone drogi nadbrzeżne przez wezbraną Rabę.

Fot. nr 290 (290-292). W stronę wzgórza Samokowiec na Klęczanie.
Tu wspomnienie dawnej plaży. (13.07.2010)

Fot. nr 291. Faza zarastania plaży na etapie z roku 2016. Woda się w tym miejscu rozlała i dawne głębie zanikły.

Fot. nr 292. Zarośnięta chaszczami dawna plaża.

X. Książnice nad Rabą

Fot. nr 293 (293-297). Chałupa pod nr 45, zapewne z okolic przełomu wieków: XIX i XX. Widoki od strony drogi. Obiekt jest dwutrakowy, przedzielony przelotową sienią, z dachem siodełkowym zakończonym okapem. Obiekt wpisany do GEZ. (04.07.2024)

Fot. nr 294. Tylny fragment. (04.07.2024)

Fot. nr 295 (295-296). Boczna ściana szczytowa i dach siodełkowy zakończony okapem.
(04.07.2024)

Fot. nr 296. (04.07.2024)

Fot. nr 297. Fasada z dwoma typami okien. Z lewej późniejsze typu skrzynkowego (około stuletnie), a z prawej oryginalne, typu ościeżnicowego. (04.07.2024)

Fot. nr 298. Współcześnie przebudowany pożydowski dom pod nr 202. (04.07.2024)

Fot. nr 299 (299-302). Zagroda, może nawet XIX-wieczna: chałupa, studnia i stodoła na posesji pod nr 7. Obiekt wpisany do GEZ. (04.07.2024)

Fot. nr 300. (04.07.2024)

Fot. nr 301. Niełatwa do uchwycenia fasada białej chałupy. (04.07.2024)

Fot. nr 302. Tylna część. Drewniana faktura posiada konstrukcję zrębową, widoczną w narożniku. (04.07.2024)

XI. Łęzkowice

Fot. nr 303 (303-304). Efektowna, eklektyczna bryła kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wybudowanego w latach 1919-21 wg projektu Jana Sas-Zubrzyckiego. Świątynia powstała z fundacji: Katarzyny Rosner, Benedyktyniek ze Staniątek oraz ze składek parafian. (04.07.2024)

Fot. nr 304. Widok od strony prezbiterium. (04.07.2024)

Fot. nr 305 (305-308). Zapewne około 100-letnia stara plebania pod nr 9.
Widok od strony kościoła. (04.07.2024)

Fot. nr 306. Fragment od strony ogrodu, przysłonięty przez drzewa. (04.07.2024)

Fot. nr 307. Fasada z gankiem od strony ogrodu. (04.07.2024)

Fot. nr 308. Tylony fragment, znacznie przekształcony w stosunku do dawnego oryginału: dobudowany murowany przedsionek oraz piętro . (04.07.2024)

**Fotografie Marii Kowalskiej-Karatayli
XII. Cichawa**

Fot. nr 1. Dawna szkoła ludowa, zapewne jeszcze z czasów galicyjskich, pod nr 56.
Obecnie oczekuje na nowe przeznaczenie. (22.06.2024)

Fot. nr 2 (2-3). Dawna chałupa, ze zniekształconą i ukrytą pod tynkiem drewnianą
fakturą fasadą, pod nr 62. (22.06.2024)

Fot. nr 3. (22.06.2024)

Fot. nr 4 (4-5). Bielona chałupa pod nr 100, zapewne jeszcze XIX-wieczna, kryta dachem z rybich łusek (zapewne z eternitu). Przetrwało pół chałupy, która służy teraz jako drewnutnia. (22.06.2024)

Fot. nr 5. Z całości została połówka. (22.06.2024)

XIII. Książnice.

Fot. nr 6. Dwutraktowa chałupa z Książnic pod nr 9, zapewne z końca XIX wieku, wpisana do Rejestru Zabytków. (12.06.2024)

Fot. nr 7 (7-8). Chałupa pod nr 18, zwana Baranówką, z końca XIX wieku, niezamieszkała od dwóch dekad. Jak się okazuje jest już wpisana Rejestru Zabytków, więc jest jeszcze czas na jej ratunek. (12.06.2024)

Fot. nr 8. Fasada chałupy z odkrytym gankiem. (12.06.2024)

Fot. nr 9. Oryginalna chałupa z roku 1908 pod nr 44, z ciekawym gankiem i bogato zdobiona kapliczka słupowa na jej przedpolu, czyli dawna wieś w pigułce. Obiekt wpisany do GEZ. (12.06.2024)

Fot. nr 10 (10-11). Dwutraktowa, nadal solidnie bielona chałupa pod nr 45, zapewne z okolic przełomu XIX i XX wieku. Obiekt wpisany do GEZ. (22.06.2024)

Fot. nr 11. Tylny fragment. (12.06.2024)

Fot. nr 12. Z dawnej chałupy pod nr 121 została oryginalna tylko ściana szczytowa.
Reszta zniknęła pod sidingiem. (12.06.2024)

Fot. nr 13. Ciągłe tradycyjnie bielona chałupa z Książnic pod nr 68, wybudowana w II
dekadzie XX. wieku. Na dachówce jest wyeksponowana data budowy: 1916.
Obiekt wpisany do GEZ. (22.06.2024)

Fot. nr 14 (14-15). Kolejny etnograficzny rarytas, spod nr 125 - niemal oryginalna (oprócz drzwi), bielona chałupa, zapewne z okolic przełomu XIX i XX wieku. Fasada z oryginalnymi oknami typu ościeżnicowego. (22.06.2024)

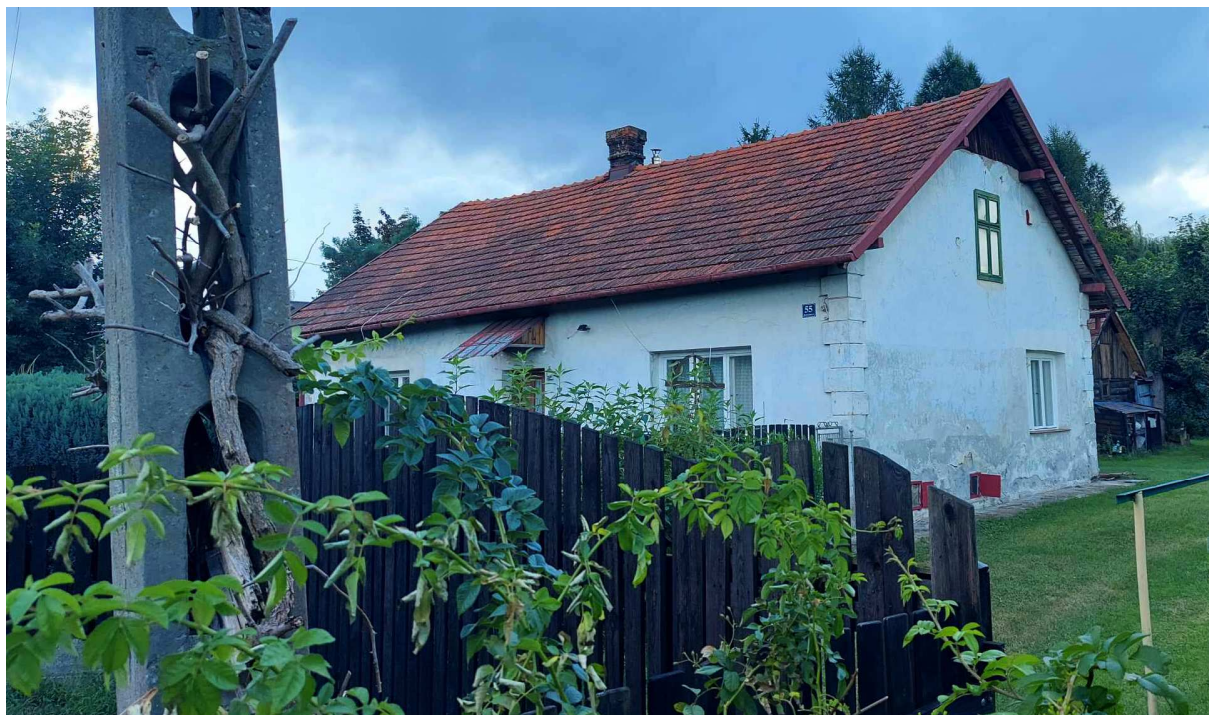
Fot. nr 15. Tylny fragment z przylegającym w poprzek do domu budynkiem gospodarczym. (22.06.2024)

Fot. nr 16. Zapewne około 90-letni dom pod nr 13, z ciekawym, profilowanym gankiem pośrodku fasady. Oszalowanie ścian zewnętrznych z tzw. "rybich łusek", zapewne eternitowych, nierzadkie w tej okolicy. Do oryginału brakuje tylko okien, które są powojenne. Obiekt wpisany do GEZ. (12.06.2024)

Fot. nr 17. Jedyne zachowane do dziś w Książnicach przedwojenny dom pożydowski (pod nr 202), należący do rodziny Lamensdorfów, który dotrwał do naszych czasów w formie znacznie przekształconej. Loggia w poddaszu współczesna. Po wojnie działał tu sklep, a potem był tu dom nauczyciela; obecnie jest to budynek mieszkalny. (12.06.2024)

Fot. nr 18. Zagroda pod nr 55. (01.08.2024)

Fot. 19. Zapewne dawna chałupa pod nr 77, której elewacja została wtórnie pokryta „rybimi łuskami” z eternitu. (01.08.2024)

Fot. nr 20. Chałupa spod nr 128, zapewne z okolic przełomu XIX i XX wieku, o czym świadczy okienko typu ościeżnicowego w lewym fragmencie fasady, wtórnie pokrytej szalunkiem z „rybich łusek”. Dobudówka z weranda późniejsza. (01.08.2024)

XIV. Łęzkowice

Fot. nr 21. Oryginalny, zapewne blisko 100-letni dom pod nr 16. Na uwagę zasługuje artystycznie oszklony ganek. (22.06.2024)

Fot. nr 22 (22-23). Około 100-letnia, stara plebania pod nr 9. Bliska oryginałowi fasada z dobudowanym w późniejszym okresie piętrem. (22.06.2024)

Fot. nr 23. Tylny, mocno zniekształcony fragment. (22.06.2024)

Fot. nr 24. Chałupa z roku 1901? (słabo czytelna data w kompozycji dachówek) pod nr 61 (01.08.2024)

Fot. nr 25. Nieco zniekształcona już fasada dawnej chałupy pod nr 68. (01.08.2024)

XV. Niewiarów

Fot. nr 26. Nadal bielona fasada chałupy pod 36. (27.08.2024)

Fot. nr 27 (27-28). Kompletna zagroda pod nr 54, a w niej chałupa, przysłonięta z prawej stodoła oraz pomieszczenie gospodarcze. (27.08.2024)

Fot. nr 28. Bielona fasada chałupy i drewniany budynek gospodarczy. (27.08.2024)

Fot. nr 29. Znacznie przebudowany już dom z zagrodzie pod nr 92. (27.08.2024)

XVI. Pierzchów

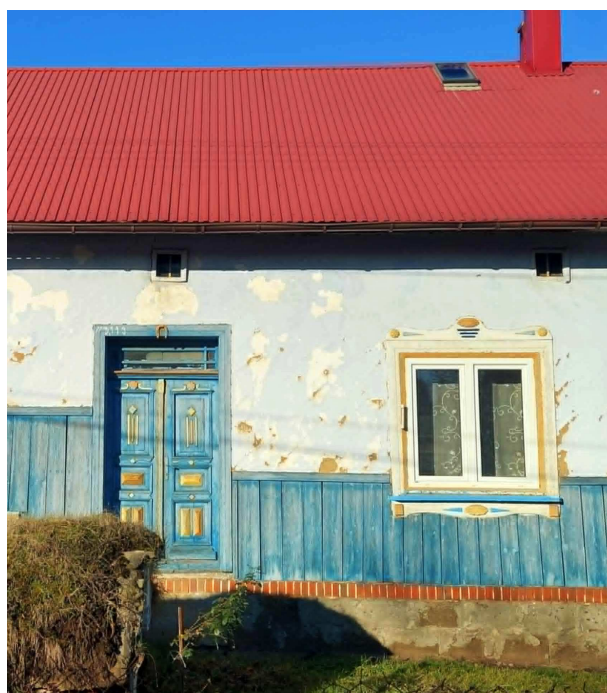
Fot. nr 30. Bliska oryginałowi chałupa, może nawet z końca XIX. wieku, na posesji w przysiółku Pierzchowiec pod nr 59. (27.08.2024)

Fot. nr 31. Drewniany dom z okapowym dachem wspartym na słupach, z otynkowaną już fasadą na posesji obok działki pod nr 4. (27.08.2024)

Fot. nr 32 (32-33). Znacznie przebudowany już dom w zagrodzie pod nr 119. Na fasadzie, w dolnej części pozostało jeszcze pasmo szalunku z drewnianych desek. (18.01.2025)

Fot. nr 33. Oryginalne, profilowane drzwi, kiedyś z mozaiką w zwieńczeniu. (18.01.2025)

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
[http://mbc.malopolska.pl/dlibra/sresults?action=SearchSimilarA
ction&eid=12671](http://mbc.malopolska.pl/dlibra/sresults?action=SearchSimilarAction&eid=12671)**

**oraz publikacje prasowe i audycje radiowe oraz
telewizyjne z moim udziałem**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

**Facebook: [http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-
Grabowski/100000321665908](http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908)**

Przed kościołem w Jawiszowicach w dniu 19.05.2019 ze statuetką i dyplomem wyróżnienia w ramach Nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego, przyznaną mi „za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski”.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.I. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa. Edycja XXII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja IX.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.II. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice na fotografiach z lat 1987-1992. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska na fotografiach z końca XX. wieku. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.III. Albumy o Krakowie

A.III.1. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia. Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwsie, Dębniki, Wesola, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesola, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia – krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesola, Piasek, Nowy Świat, Półwsie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.III.2. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

A.III.3. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084
8. Część VIII. Dawna VI dzielnica Wesoła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101513
9. Część IX. Dawna III dzielnica Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101514
10. Część X. Kleparz – dawna V. dzielnica
www.mbc.malopolska.pl/publication/102152
11. Część XI. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Październik 2011 – grudzień 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/104006
12. Część XII. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Rok 2013.
www.mbc.malopolska.pl/publication/104008
13. Część XIII. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Wawel i jego otoczenie.
Sierpień 2011 – grudzień 2013.
www.mbc.malopolska.pl/publication/104010
14. Część XIV. Stradom i Kazimierz.
Sierpień 2011 – grudzień 2013
www.mbc.malopolska.pl/publication/104011
15. Część XV. Dawna IV. dzielnica Piasek. Zdjęcia od 15.04.2014 do 13.12.2015.
www.mbc.malopolska.pl/publication/116548
16. Część XVI. Zabytkowe Śródmieście, Wawel i jego otoczenie, Stradom i Kazimierz. Zdjęcia od 16.01.2014 do 02.05.2015.
www.mbc.malopolska.pl/publication/116549

17. Część XVII. Zabytkowe Śródmieście, Planty, Wawel, widoki wokół Wisły. Zdjęcia wykonane od maja 2016 do lutego 2019.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134776
18. Część XVIII. Zabytkowe Śródmieście, dawny Okół, Planty, Wawel, widoki wokół Wisły. Zdjęcia od marca 2019 do sierpnia 08.2021.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134778
19. Część XIX. Stradom i Kazimierz. C.d.
Zdjęcia wykonane od stycznia 2015 do sierpnia 2021.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134782
20. Część XX. Piasek. C.d.
Zdjęcia wykonane od lutego 2016 do października 2019)
www.mbc.malopolska.pl/publication/134785
21. Część XXI. Piasek i Nowy Świat - c.d.
Piasek – zdjęcia wykonane od stycznia 2020 do sierpnia 2021, Nowy Świat od listopada 2017 do sierpnia 2021.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134789
22. Część XXII. Kleparz i Wesoła - c.d.
Zdjęcia wykonane od listopada 2017 do sierpnia 2021)
www.mbc.malopolska.pl/publication/134871
23. Część XXIII. Podgórze - c.d.
Zdjęcia wykonane od października 2013 do marca 2022.
www.mbc.malopolska.pl/publication/138497
24. Część XXIV. Podgórze – c.d. uzupełnienia.
Zdjęcia wykonane od kwietnia 2022 do maja 2022.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140510

A.III.4. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255

9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256
10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaski Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawiory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębники i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębники, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790
22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791

23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792
24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębники i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki, i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębники, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308
38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767

39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębniaki, Zakrzówek, Półwie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracjonalny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868
40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rżaki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniaki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Bieżanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758
55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759

56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312
57. Część LVII. Krzesławice, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębniaki, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębniaki, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749
70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany. Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751

72. Część LXXII. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99107
73. Część LXXIII. Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza, Bieńczyce, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99108
74. Część LXXIV. Bronowice, Piasek, Czarna Wieś, Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Tyniec, Stradom, Wesoła, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Przewóz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102164
75. Część LXXV. Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102165
76. Część LXXVI. Piasek, Wesoła, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Grzegórzki, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Bieńczyce, Krzesławice, Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102181
77. Część LXXVII. Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Płaszów Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Grzegórzki, Olsza, Bieńczyce, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102189
78. Część LXXVIII. Grębałów, Lubocza, Wadów, Pleszów, Branice i Przewóz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102190
79. Część LXXIX. Skotniki, Kleszczów, Chełm, Mydlniki, Bronowice Wielkie i Pleszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102196
80. Część LXXX. Kleparz, Wesoła, Krowodrza, Biały Prądnik, Bronowice Wielkie, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Piasek, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Zakrzówek, Dębniaki, Ludwinów, Podgórze, Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kurdwanów, Łagiewniki, Jugowice, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/115529
81. Część LXXXI. Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Dębniaki, Ludwinów, Kostrze, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131174
82. Część LXXXII. Wola Justowska, Chełm, Czarna Wieś, Mydlniki, Bronowice Małe i Wielkie i Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131258

83. Część LXXXIII. Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Biezanów, Piaski Wielkie, Rząka i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131259
84. Część LXXXIV. Wesola, Warszawskie, Olsza, Grzegórzki, Czerwony Prądnik, Piasek, Nowy Świat, Kleparz, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Małe, Mydlniki, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/138494
85. Część LXXXV. Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Płaszów, Prokocim, Łagiewniki, Kurdwanów, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsco, Kosocice, Biezanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/138495
86. Część LXXXVI. Piasek, Nowy Świat, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Wielkie, Kleparz, Wesola, Grzegórzki, Olsza, Czerwony Prądnik, Bieńczyce, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie i Biezanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/149790
87. Część LXXXVII. Piasek, Czarna Wieś, Nowa Wieś, Krowodrza, Łobzów, Bronowice Małe, Mydlniki, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Wesola, Kleparz, Olsza, Grzegórzki, Łęg, Batowice, Bieńczyce, Mogiła, Dębники, Zakrzówek, Kostrze, Kobierzyn, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Biezanów, Rajsco, Borek Fałęcki i Rybitwy
www.mbc.malopolska.pl/publication/149791

A.III.5.1

Raport dla Urzędu Miasta Krakowa. Przegląd chałup z terenu Krakowa i jego obrzeży pod kątem możliwości ich zakupu i przeniesienia do skansenu (14.09.2018).

Ten dokument roboczy, bez zdjęć opisywanych obiektów, został udostępniony w części 3 (tom II) publikacji z cyklu „Czas zatrzymany” pod redakcją Adama Gryczyńskiego na stronach: 339-344 (wyd. Nowohuckie Centrum Kultury 2019).

A.III.5. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541

7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsco, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rząckie ugory, Rajsco, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rząckie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214
14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsco, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębniki, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759

17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Dębники, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście - Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204
20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205
21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326
22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171
25. Część XXV. Przedzimie 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197

28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesola, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188
31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189
32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębники, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajsko, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197
35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesola, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębń, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębń, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczycka, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98540
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesola, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085

39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębniki, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99087
41. Część XLI. Wiosna 2017. Śródmieście, Wawel i jego otoczenie, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Las Wolski (Sowiniec), Bielany, Grzegórzki, Cmentarz Rakowicki, Mistrzejowice, Batowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101506
42. Część XLII. Wiosna 2017 c.d. Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/101509
43. Część XLIII. Lato 2017 c.d. Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102151
44. Część XLIV. Jesień 2017. Śródmieście, Wzdłuż Wisły, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Bielany, Kryspinów, Stradom, Kleparz, Krowodrza, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Tyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102184
45. Część XLV. Jesień 2017 c.d. Podgórze, KL Płaszów, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102185
46. Część XLVI. Zima 2017/18. Śródmieście, Piasek, Krowodrza, Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany, Balice i Olszanica, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102192
47. Część XLVII. Wiosna 2018. Śródmieście, Wesoła, Wzdłuż Wisły, Kazimierz, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Podgórze, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/104457
48. Część XLVIII. Wiosna 2018. C.d. Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Rajsko, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/104458

49. Część XLIX. Lato 2018. Planty, Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Wesoła, Olsza, Kazimierz, Jugowice, Skotniki, Kleszczów, Chełm, Mydlniki, Bronowice Wielkie, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Czyżyny, Grębałów, Bieńczyce, Krzesławice, Lubocza, Wadów, Mogiła, Pleszów, Branice, Przewóz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/104012
50. Część L. Jesień 2018. Śródmieście, Wzdłuż Wisły, Kleparz, Piasek, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Wielkie, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/113128
51. Część LI. Jesień c.d. Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Kazimierz, Stradom, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kurdwanów, Łagiewniki, Jugowice i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/113129
52. Część LII. Zima 2018/2019. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Piasek, Nowy Świat, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Kazimierz, Stradom, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/113130
53. Część LIII. Przedwiośnie i wiosna 2019. Śródmieście, wzdłuż Wisły, Kleparz, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Piasek, Krowodrza, Biały Prądnik, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/114436
54. Część LIV. Przedwiośnie i wiosna 2019. C.d. Kazimierz, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko, Kosocice, Krzyszkowice, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/114437
55. Część LV. Lato 2019. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Bronowice Wielkie, Zwierzyniec, Kazimierz, Zakrzówek, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/115524
56. Część LVI. Jesień 2019. Śródmieście, Wzdłuż Wisły, Kleparz, Piasek, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Wielkie, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/119041
57. Część LVII. Zima 2019/2020. Planty, Śródmieście, Piasek, Zwierzyniec, Wesoła, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Zakrzówek, Dębniaki, Pychowice, Kostrze, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131157

58. Część LVIII. Przedwiośnie i wiosna 2020. Śródmieście, Kleparz, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Bielany i Las Wolski, Olsza, Grzegórzki, Dębniaki, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka (KL Płaszów), Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131175
59. Część LIX. Lato 2020. Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Kleparz, Wesola, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów.
60. Część LX. Jesień 2020. Uzupełnienie. Planty, Śródmieście, Wesola, Piasek, Czarna Wieś, Krowodrza, Bronowice Wielkie, Dębniaki, Zakrzówek, Podgórze, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131380
61. Część LXI. Zima 2020/2021. Półwie Zwierzynieckie, Czarna Wieś, Bronowice Małe, Bronowice Wielkie, Mydlniki, Bieńczyce, Nad Wisłą i wokół Wawelu, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131381
62. Część LXII. Wiosna 2021. Planty, Wawel, Śródmieście wokół Rynku Głównego, dawny Okół i jego otoczenie, Stradom, Kazimierz, Kleparz, Wesola, Olsza, Grzegórzki
www.mbc.malopolska.pl/publication/132349
63. Część 63. Wiosna 2021 c.d. Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/132350
64. Część 64. Wiosna 2021 c.d. 2. Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Kurdwanów, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/132351
65. Część 65. Lato 2021. Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Wola Justowska, Kleparz, Wesola, Grzegórzki, Dąbie, Prądnik Czerwony, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Kazimierz, Podgórze, Płaszów, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134873
66. Część 66. Lato 2021. Śródmieście, Piasek, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Małe, Mydlniki, Kleparz, Warszawskie, Wesola, Grzegórzki, Olsza, Kazimierz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/138496
67. Część 67. Jesień 2021. C.d. Pychowice, Stradom, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki, Piaski Wielkie, Rząka, Rajska, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Bilczyce i Jawczyce, Gdów, Liplas, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/134873

68. Część 68. Zima 2021/2022. Śródmieście, Krowodrza, Warszawskie, Kleparz, Wesola, Olsza, Grzegórzki, Bieńczyce, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140507
69. Część 69. Wiosna 2022. Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Kleparz, Wesola, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Kazimierz, Biały i Czerwony Prądnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140508
70. Część 70. Wiosna 2022. C.d. Zakrzówek, Dębники, Pychowice, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140509
71. Część 71. Lato 2022. Zakrzówek, Dębники, Pychowice, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140560
72. Część 71. Jesień 2022. Śródmieście, Dąbie, Grzegórzki, Olsza, Wesola, Warszawskie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bronowice Wielkie, Stradom, Kazimierz, Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, wielickie Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/148373
73. Część 73. Zima 2022/2023. Śródmieście, Wawel i Skałka, Olsza, Bieńczyce, Stradom, Kazimierz, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka
www.mbc.malopolska.pl/publication/148374
74. Część 74. Wiosna 2023. Śródmieście, Piasek, Nowa Wieś, Krowodrza, Łobzów, Czarna Wieś, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany i Las Wolski, Wesola, Kleparz, Warszawskie, Olsza, Grzegórzki, Dąbie, Łęg
www.mbc.malopolska.pl/publication/148807
75. Część 75. Wiosna 2023. C.d. Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn, Stradom, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Bieżanów, Rajska, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/148808
76. Część 76. Lato 2023. Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Nowa Wieś, Kazimierz, Kleparz, Grzegórzki, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Wola Duchacka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Płaszów, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/148811
77. Część 77. Jesień 2023. Śródmieście, Kleparz, Piasek, Krowodrza, Łobzów, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna Wieś, Bronowice Małe, Mydlniki, Rząka, Dębники, Pychowice, Kostrze i Bodzów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/148812
78. Część 78. Zima 2023/2024. Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Kleparz, Wesola, Olsza, Grzegórzki, Batowice, Bieńczyce, Mogiła, Stradom, Zakrzówek, Kazimierz, Płaszów, Ludwinów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki
www.old.mbc.malopolska.pl/publication/151831

79. Część 79. Przedwiośnie i wiosna 2024. Wzdłuż Wisły, Planty, Śródmieście, Kleparz, Wesola, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Nowa Wieś, Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Grzegórzki, Czyżyny, Łęg.
www.mbc.malopolska.pl/publication/154552
80. Część 80. Przedwiośnie i wiosna 2024. Cd. Przedwiośnie i wiosna 2024. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Rybitwy
www.mbc.malopolska.pl/publication/154553

A.III.6. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesola, Dębники i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesola (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesola – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesola, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesola, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

A.III.7. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesola, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesola, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesola, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203

6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tynec. www.mbc.malopolska.pl/publication/96154
7. Część VII. Śródmieście, Piasek, Kazimierz i Podgórze. www.mbc.malopolska.pl/publication/102182
8. Część VIII. Kraków podmiejski. Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Warszawskie, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Krzesławice i Mogiła, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów i Prokocim. www.mbc.malopolska.pl/publication/102183
9. Część IX. Wesoła i Kraków podmiejski: Jugowice, Łęg, Bieńczyce, Krzesławice, Mogiła, Grębałów, Lubocza, Wadów, Pleszów, Branice, Przewóz www.mbc.malopolska.pl/publication/102191
10. Część X. Kalejdoskop Krakowski. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Grzegórzki, Dąbie, Piasek, Bronowice Wielkie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Prokocim, Wola Duchacka, Jugowice, „Chałupa u Szpinaka”. www.mbc.malopolska.pl/publication/113131
11. Część XI. Zdjęcia i wspomnienia Stanisławy Markowskiej dotyczące kamienicy Louisów. www.mbc.malopolska.pl/publication/113132
12. Część XII. Krakowski kalejdoskop (2019-2024). Śródmieście, Piasek, Nowy Świat, Półwie Zwierzynieckie, Czarna Wieś, Nowa Wieś, Krowodrza, Łobzów, Bronowice Małe, Bronowice Wielkie, Kleparz, Wesoła, Grzegórzki, Dąbie, Bieńczyce, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Stradom, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie, Rajska, Mogiła www.mbc.malopolska.pl/publication/148821

A.III.8. Migawki z Cmentarza Rakowickiego

1. Część I. 21.02.2009 – 14.04.2017 www.mbc.malopolska.pl/publication/102198
2. Część II. 18.10.2017 – 13.04.2018 www.mbc.malopolska.pl/publication/102200
3. Część III. 16.10.2018 – 23.12.2018 www.mbc.malopolska.pl/publication/1044590
4. Część IV. Uzupełnienia z lat 2007-2013 oraz zdjęcia od 17.04.2019-01.11.2019 www.mbc.malopolska.pl/publication/116550
5. Część V. Zdjęcia od 25.12.2009 do 10.06.2020 www.mbc.malopolska.pl/publication/131177
6. Część VI. Zdjęcia od 22.10.2020 do 01.11.2021 www.mbc.malopolska.pl/publication/134872
7. Część VII. Zdjęcia od 24.12.2021 do 05.04.2022 www.mbc.malopolska.pl/publication/140561

8. Część VIII. Zdjęcia od 24.12.2021 do 05.04.2022

www.mbc.malopolska.pl/publication/148809

A.III.9. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.

Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74564

2. Część II.

Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajska, Kosocice, Barycz i Wieliczka.

www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

A.III.10. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.I. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XIX uzup. i skoryg.

www.mbc.malopolska.pl/publication/8610

2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI uzup.

www.mbc.malopolska.pl/publication/10372

3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków z Podolan i okolic Gdowa.

www.mbc.malopolska.pl/publication/14677

4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów” i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja XI uzup.

www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.II. Albumy o Ziemi Gdowskiej

B.II.1. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplas, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski - odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplas, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec, Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice, Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice, Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56963
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646
10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja IV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolica. Zagórzany. Edycja II uzupełniona.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706
15. Część XV. Podolany i ich otoczenie. Edycja II. uzupełniona.
www.mbc.malopolska.pl/publication/119043

C. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa, Łazany, Zręczyce, Wola Zręczycka, Edycja II uzupełniona.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400
3. Część III. Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99109
4. Część IV. Bochnia i jej okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/102150
5. Część V. Lanckorona i jej okolice: Izdebnik i Krzywaczka. Ed. II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/113133
6. Część VI. Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/114434
7. Część VII. Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/114435
8. Część VIII. Lipnica Murowana, Lipnica Dolna i Górna.
www.mbc.malopolska.pl/publication/115508
9. Część IX. Łapanów i jego okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/119042
10. Część X. Ojców.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131155
11. Część XI. Niegowić i jej okolica: Liplas, Wiatowice, Krakuszowice, Cichawa, Grodkowice, Pierzchów, Nieznanowice i Marszowice. Edycja II uzupełniona.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131156
12. Część XII. Obrzeże i okolice Wieliczki. Kraków Biezanów, Czarnochowice, Śledziejowice, Kokotów, Zabawa, Lednica Górna, Szczygłów, Zabłocie Surówki, Przebieczany, Biskupice, Trąbki, Rożnów, Pawlikowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/138492
13. Część XIII. Wielickie Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/138493
14. Część XIV. Prywatny skansen (zagroda) Elżbiety Graboś Apolonia - w Zakrzowie oraz dawna zabudowa Niepołomic i ich okolice: Zakrzowa, Podłęża, Staniątek, Woli Batorskiej i Zabierzowa Bocheńskiego
www.mbc.malopolska.pl/publication/141449
15. Część XV. Wieliczka z lat 2009-2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/142232
16. Część XVI. Wieliczka c.d. (2013-2023). Dodatek: wielickie parki oraz Siercza i Rożnów w roku 2023
www.mbc.malopolska.pl/publication/148375
17. Część XVII. Wieliczka z roku 2023. C.d. Uzupełnienia z centrum oraz przegląd Bogucic i Parka Na Grabówkach
www.mbc.malopolska.pl/publication/148805

18. Część XVIII. Zachodnie obrzeża i okolice Krakowa. Edycja II uzupełniona. Piekary, Kryspinów, Cholerzyn, Liszki, Kaszów, Mników, Przegonia Duchowna, Brodła, Aleksandrowice, Kleszczów, Rudawa i Nawojowa Góra, Kobylany i Karniowice, Dubie i Dębnik, Zielonki, Korzkiew i Owczary, Garlica Murowana, Iwanowice, Jawiszowice, Świątniki Górne, Podchybie, okolice Kęt i Andrychowa (Czaniec, Roczyny, Rzyki i Wieprz), Paczółtowice, Giebułtów
www.mbc.malopolska.pl/publication/148806

D. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

D.I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja III. Puszcza Niepołomska i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja IV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561

10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484
13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątki, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątki, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96911
17. Część XVII. Cholerzyn, Liszki, Kaszów, Nowa Wieś Szlachecka, Rybna, Przeginia Duchowna, Brodła, Babice, Wygiełzów, Marcyporęba, Jawiszowice, Gdów, Marszowice, Podolany, Wola Zręczycka, Zagórzany, Kobylec, Lipnica Górna. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/115523
18. Część XVIII. Wieliczka, Gdów, Wola Zręczycka, Zagórzany, Kobylec, Piekary i Tyniec, Liszki, Mników i Wyciąże.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131260
19. Część XIX. Bronowice Małe i Wielkie, Mydlniki, Kobylany, Balice, Aleksandrowice, Morawica, Olszanica, Chełm, Kryspinów, Cholerzyn, Kaszów, Mników, Czernichów, Jeziorzany, Piekary, Tyniec, Skawina, Radziszów, Biertowice, Kalwaria Zebrzydowska, Bugaj, Świątniki, Iwanowice, Uście Solne, Niedary, Świniary, Targoszów, Zawoja, Czaniec, Roczyny, Rzyki, Brzeźnica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/131261
20. Część XX. Gdów, Podolany, Marszowice, Wola Zręczycka, Zagórzany, Szarów, Wieliczka
www.mbc.malopolska.pl/publication/132352

21. Część XXI. Modlnica, Dębnik, Czatkowice, Tenczynek, Szczyglice, Balice, Aleksandrowice, Morawica, Cholerzyn, Liszki, Kaszów, Mników, Nowa Wieś Szlachecka, Czernichów, Skawina, Jurczyce, Krzęcin, Radziszów, Wola Radziszowska, Głogoczów, Krzyszkowice, Świątniki Górne, Krzywaczka, Biertowice, Sułkowice, Lubień, Pcim, Dobczyce, Lanckorona. Fotografie Przemysława Wesołowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/132353
22. Część XXII. Wokół Wieliczki, Łazany, Jawczyce, Bilczyce, Lipas, Gdów, Marszowice, Wola Zręczyska i Zagórzany, Niżowa, Hucisko, Wiśniowa, Raciechowice, Kasinka Mała, Makocice, Karniowice, na Roztoczu.
Zdjęcia autora oraz uzupełniającą: Benedykta Dzięcielskiego, Justyny Cwajnej, Karola Grabowskiego, Ewy Skoplak i Łukasza Opalka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/140511

E. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

E.I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana – Kobylec – Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

F. Opracowania dotyczące Podkarpacia

F.1. Zarys dziejów rodzin Lubasów i Kokoszków ze Świlczy koło Rzeszowa.
Edycja II. uzupełniona.

www.mbc.malopolska.pl/publication/131173

F.2. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz umykające krajobrazy Podkarpacia

1. Część I. Świlcza i jej okolice: Rudna Wielka i Rudna Mała, Mrowla, Trzciana i Bratkowice.

www.mbc.malopolska.pl/publication/131171

2. Część II. Tyczyn i Budziwój.

www.mbc.malopolska.pl/publication/131172

3. Część III. Krajobrazy Świlczy z lat 2012-2022.

www.mbc.malopolska.pl/publication/140562

F. Wybrane artykuły oraz audycje radiowe oraz telewizyjne z moim udziałem

Głos Wielicki (www.wielicki.glos24.pl)

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Wiadomości (10.2011)

www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi do przeszłości”.

<http://www.dziennikpolski24.pl/artukul/3214128,fotografuje-krakow-ktory-powoli-odchodzi-do-przeszlosci,id,t.html>

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl, w tym wywiad sprzed wielu lat, udzielony Panu Marcinowi Chytkowskiemu z Fundacji Stryzowianin, opublikowany w internetowej wersji Gazety Gdowianin w październiku roku 2020.

<https://www.gazetagdowianin.pl/wiadomosci-z-gminy-gdow/wywiad-z-leszkiem-grabowskim/>

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – <https://krowoderska.pl/fotograf-leszek-grabowski-cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/>

Dziennik Polski i Dziennik Polski 24 z dnia 29.01.2018

Artykuł Małgorzaty Mrowiec z moimi sugestiami i zdjęciami: „Kraków pilnie potrzebuje skansenu! To ostatni moment na ratowanie ginącej dawnej zabudowy”

http://www.dziennikpolski24.pl/region/kronika-krakowska/a/krakow-pilnie-potrzuje-skansenu-to-ostatni-moment-na-ratowanie-ginacej-dawnej-zabudowy,12887902/?utm_source=social-media-facebook&utm_medium=przycisk-gora

Dziennik Polski 24 z dnia 14.03.2018

Artykuł Małgorzaty Mrowiec, ilustrowany moimi zdjęciami: „Piękne stare chałupy znikają z krajobrazu Krakowa. Ktoś zadba o stworzenie skansenu?”

<http://www.dziennikpolski24.pl/region/wiadomosci-krakow/a/piekne-stare-chalupy-znikaja-z-krajobrazu-krakowa-ktos-zadba-o-stworzenie-skansenu,13005674/>

Polskie Radio Kraków

Rozmowa z red. Grzegorzem Krzywakiem o dawnych kąpieliskach w Krakowie (28.06.2017)

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/kapielsko-na-zakrzowku-darmowe-dla-posiadaczy-krakowskiej-karty-miejskiej/>

Polskie Radio Kraków

Moje opowieści o krakowskim Piasku w rozmowie z red. Marzeną Florkowską (05.02-09.02.2018) w programie Pod Lupą

<http://www.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/pod-lupa-na-krakowskim-piasku/>

Polskie Radio Kraków

Reportaż Grzegorza Krzywaka o fontannach krakowskich – tych dawnych i tych współczesnych (27.02.2018)

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/gdzie-sie-podzialy-krakowskie-fontanny/>

Artoteka WBP

Rajski Piasek – spotkanie w Krakowie w dniu 06.03.2018

Relacja na żywo w Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=rG1kpe-cepM&feature=share>

Polskie Radio Kraków –

reportaż Magdaleny Zbylut z dnia 28.06.2018.

„Czy powstanie krakowski skansen – pomysł wraca po raz trzeci”.

<http://www.radiokrakow.pl/wiadomosci/krakow/czy-powstanie-krakowski-skansen-pomysl-wraca-po-raz-trzeci-zdjecia/>

TVP Kraków

Reportaż Moniki Dziury: „CZY W KRAKOWIE POWSTANIE SKANSEN? TO OSTATNIA SZANSA NA RATUNEK DLA STARYCH CHAŁUP”.

Kronika Krakowska z dnia 08.07.2018

<http://krakow.tvp.pl/37999421/czy-w-krakowie-powstanie-skansen-to-ostatnia-szansa-na-ratunek-dla-starych-chalup>

Dziennik Polski

Artykuł Magdaleny Mrowiec (z moimi zdjęciami w wersji internetowej)

Skansen: chałupy, karczma, krowy.... z dnia 17.09.2018

<https://dziennikpolski24.pl/skansen-chalupy-karczma-krowy-nowe-muzeum-mogloby-powstac-w-nowej-hucie-za-dwa-lata/ar/13498315>

Radio Kraków

„Urok starych chałup” - reportaż Marzeny Florkowskiej w programie Pod Lupą w dniu 06.05.2019

<http://www.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/urok-starych-chalup/?fbclid=IwAR1Tdcd8v83PGNOJU8I7vIQyVonK-ZodQc18o8CFZXXq0Lk1YsprHGDeYds/>

TVP Kraków

„Krakowski skansen powstanie w Nowej Hucie” -reportaż Moniki Dziury z Kroniki Krakowskiej z dnia 11.11.2019

<https://krakow.tvp.pl/45289207/krakowski-skansen-powstanie-w-nowej-hucie?fbclid=IwAR0n9XtOmFXwjGouGJRQPpoZDdC65FmzZMMkFRVYCOaYc-kpxEzRhC16MBok>

Dziennik Polski

Artykuł Małgorzaty Mrowiec z moimi zdjęciami i tekstem

„Na tropie Krakowa, którego już... nie ma. Zobacz, jak zmienił się krajobraz miasta w zaledwie kilkadziesiąt lat”.

https://dziennikpolski24.pl/na-tropie-krakowa-ktorego-juz-nie-ma-zobacz-jak-zmienil-sie-krajobraz-miasta-w-zaledwie-kilkadziesiat-lat-zdjecia/ar/c15-14849361?fbclid=IwAR38luUMHWDjA8AQFWfWRx-1PbVPDJFzChw_0NAN1X53Glxfegtcyk6Vjr0

Radio Eska

O fontannie prof. Zina

https://www.eska.pl/krakow/koniec-poniewierki-fontanny-zina-zabytek-stanal-w-parku-jerzmanowskich-aa-MFY1-ZadL-a1qq.html?fbclid=IwAR1a4g-8Srf8xLB_PiOaJJsfVhD694lf3eTCDwE43yDiCz-ONP5dXIA7VEk

TVP Kraków

O dramatycznej zabudowie Półwsia Zwierzynieckiego -

Kronika Krakowska z dnia 01.06.2020 – reportaż Moniki Dziury

<https://www.facebook.com/tvp3krakow/videos/689062808542333/UzpfST-EwMDAwMDMyMTY2NTkwODozMTc5NjY0NjgyMDU0MjIz/>

Muzeum Krakowa

„Spacer po Garbarach”. Moje opowieści o Piasku sprzed 60 lat – pięcioczęściowy film, zrealizowany na zamówienie MK w ramach projektu realizowanego przez Dom Zwierzyniecki: „Zwierzyniec zaprasza Garbary”.

Część I.

<https://www.facebook.com/watch/?v=294634634941344>

Część II

<https://www.facebook.com/watch/?v=350540442612113>

Część III

<https://www.facebook.com/watch/?v=791311341611557>

Część IV

<https://www.facebook.com/watch/?v=988264891624351>

Część V

<https://www.facebook.com/watch/?v=3116460041801936>

TVP Kraków

„Coraz bliżej skansenu” - reportaż Moniki Dziury w Kronice Krakowskiej na antenie w dniu 01.09.2020

<https://krakow.tvp.pl/49665568/coraz-blizej-powstania-skansenu-w-krakowie?fbclid=IwAR0jE0W0GHAY8uUZYI8DTkc1BweyL1veZIMJzyQVZjCBsVbjtr1mIyDRKmg>

Radio Kraków

„Przedświąteczny Kraków”, rozmowa z redaktor Marzeną Florkowską o realiach Piasku z lat 60. Audycja Przed Hejnałem z dnia 21.12.2020.

<https://www.radiokrakow.pl/audycje/przy-okazji/przedswiateczny-krakow/>

TVP Kraków

„Co stanie w krakowskim skansenie?” - reportaż red. Moniki Dziury w Kronice Krakowskiej w dniu 22.03.2021

https://krakow.tvp.pl/52916082/co-stanie-w-krakowskim-skansenie?fbclid=IwAR2y6YI504NHbIMXpOXxscGKQ3NQNmkbXxZPHGD_AYHBQrSwm8dyWhcudV8

TVP Kraków

„Trwa rewitalizacja Parku Jordana w Krakowie”
reportaż red. Moniki Dziury w Kronice Krakowskiej w dniu 10.04.2021,
gdzie wyrażam swoje zdanie na temat przyszłości Jordanówki

https://krakow.tvp.pl/53243325/trwa-rewitalizacja-parku-jordana-w-krakowie?fbclid=IwAR3csSwGbxOFoLumuPy2jIGis5rHV_6OSHlIVWI2oyKUialZzbXLvMVM4g

Radio Eska

Wspomnienie Bagrów Ludwinowskich w rozmowie
z Jakubem Kusym na antenie (15.11.2021)

<https://www.eska.pl/krakow/zm-sprzata-bagry-ludwinowskie-co-czekaten-urokliwy-zakatek-aa-515R-7dSL-HdZQ.html>

TVP Kraków

reportaż red. Moniki Dziury o przyszłości „okrągłaka” w Parku Jordana -
Kronika Krakowska z dnia 04.12.2021

krakow.tvp.pl/57280771/nie-chca-muzeum-sportu-w-jordanowce

Gazeta Krakowska.pl z dnia 18.01.2023

artykuł red. Małgorzaty Mrowiec: „Kraków. Skansen w Branicach miał ratować piękne stare chałupy. Wciąż nie zaczął. Czy w ogóle zdąży?”
<https://gazetakrakowska.pl/krakow-skansen-w-branicach-mial-ratowac-piekne-stare-chalupy-wciaz-nie-zaczal-czy-w-ogole-zdazy/ar/c1-17213619>

Radio RMF 24 Regiony z dnia 21.01.2023

Reportaż red. Marka Wiosło. „Zabytkowe, drewniane chałupy czekają na przenosiny. Z roku na roku niszczą”
https://www.rmfm24.pl/regiony/krakow/news-zabytkowe-drewniane-chalupy-czekaja-na-przenosiny-z-roku-na-,nId,6547007#crp_state=1

TVP Kraków

kolejny reportaż red. Moniki Dziury o skansenie. Kronika Krakowska z dnia 05.02.2023

<https://krakow.tvp.pl/66060253/05022023-1830>

Kraków. Nasze miasto.pl

Artykuł Małgorzaty Mrowiec o nowo powstającym skansenie z moją opinią (12.08.2023)

<https://krakow.naszemiasto.pl/krakow-zamiast-powstajacego-skansenu-w-branicach-wciaz/ar/c1-9420131>

Dziennik Polski.24.pl

Artykuł redaktor Małgorzaty Mrowiec z moją opinią „Zaczął się grodzenie terenu skansenu w Branicach. Pierwsze prace w miejscu, które mieliśmy zwiedzać już w 2023 roku”

https://dziennikpolski24.pl/zaczelo-sie-grodzenie-terenu-skansenu-w-branicach-pierwsze-prace-w-miejsku-ktore-mielismy-zwiedzac-juz-w-2023-roku/ar/c1-18369851?utm_source=facebook.com&utm_medium=gazeta-krakowska&utm_campaign=artykul&fbclid=IwAR1yjJ3fvEry9tMNy0biHSl6kCcO3goSwzj8YnJS_ygn2CMPgZ5JcJF1gU0

Radio Kraków 25.03.2024

Audycja red. Marzeny Florkowskiej o detalu w krakowskich kamienicach z udziałem prof. Moniki Bogdanowskiej, dr Agnieszki Partridge, z moim udziałem

https://www.radiokrakow.pl/audycje/szczegoly-codziennosci-klamki-okna-drzwi-i-piece?fbclid=IwZXh0bGhZW0CMTEAAR2SFEbH-RpJYkaWvVOBybnc7yPPQldX_lstuUxLVarhTFM7BXu9yMOBc04_aem_AbhDiE_BXeFmJfJKCC3Y8pVbYLT6dfqiz0GmNuP9J9I_kXk7Z5hhOanJpn5Sk5HnNqAYu0qfRuaKfbf8dsVD1Js

Przyznane wyróżnienia

- 2017. Medal 650-lecia Prokocimia przyznany przez Komitet Organizacyjny Obchodów 650-lecia Prokocimia
- 2018. Odznaka Honoris Gratia przyznana przez Prezydenta Jacka Majchrowskiego za pracę społeczną na rzecz Krakowa
- 2019. Wyróżnienie w ramach Nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego "za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski w roku 2019"
- 2020. Powołanie przez Prezydenta miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego na członka Rady Konsultacyjnej d.s. Parku Edukacyjnego (skansenu) Branice
- 2023. Powołanie na II. kadencje Rady